

V MINORUM + X

GLASILO ODGOJNIH USTANOV
PROVINCije SV. JERONIMA
FRANJEVACA KONVENTUALACA:
SJEMENIŠTA, POSTULATURE,
NOVICIJATA I KLERIKATA

BROJ 1 (10) • GODINA X.
SIJEČANJ 2017.
ISSN: 1847-0904

IMPRESSUM

ISSN: 1847-0904

VOX MINORUM

Glasilo odgojnih ustanova provincije
sv. Jeronima franjevaca konventualaca:
sjemeništa, postulature, novicijata
i klerikata

e-mail:
vox-minorum@ofmconv.hr

Odgovara:
fra Josip Petonjić

Ovaj broj uredio:
fra Josip Petonjić

Lektura:
fra Ljudevit Maračić

Foto:
Arhiv Vox minoruma
zg-nadbiskupija.hr

SURADNICI U OVOM BROJU:
fra Josip Ivanović, fra Ivan M. Lotar,
fra Marko Parat, fra Vilček Novački,
fra Antun Radovanić, fra Petar Krašek,
fra Zvonimir Pervan, fra Matej Milić,
fra Dominik Lamešić, Erik Matejak,
Tomislav Dobrijević

NAKLADNIK: Hrvatska provincija
sv. Jeronima franjevaca konventualaca

GRAFIČKA PRIPREMA I DIZAJN:
Veritas - Glasnik sv. Antuna Padovanskoga

GRAFIČKO OBLIKOVANJE:
Ivica Beljan

TISAK:
„Denona d.o.o.“, Zagreb, Getaldićeva 1
Tiskano u prosincu 2016.

**LIST IZLAZI POVREMENO
I NIJE NA PRODAJU.**

SADRŽAJ

Poziv je Božji dar	3
fra Josip Petonjić	
Novi radnici žetve Gospodnje	4
fra Petar Krašek	
Novicijat u Asizu 2015./2016.....	6
fra Dominik Lamešić	
Đakonsko ređenje - "korak do svećeništva"	8
fra Antun Radovanić	
Postulatura u Cresu.....	10
Tomislav Dobrijević	
Ekumenski odnosi u kontekstu rata i izjave crkvenih velikodostojnika	12
fra Zvonimir Pervan	
Mjesto kazališta u teološkoj misli i u misli čovječanstva.....	15
fra Ivan Marija Lotar	
Quaerite faciemus semper	18
Erik Matejak	
100 godina Vojske Bezgrešne	20
fra Dominik Lamešić	
Obitelj Priselac	22
fra Antun Radovanić	
Čudotvorna Medaljica – Oružje spasenja	25
fra Vilček Novački	
Sto godina poslanja Vojske Bezgrešne.....	28
fra Vilček Novački	
Isus Vam je to stavio u srce!.....	32
fra Petar Krašek	
Mjuzikl "Život za život" u kontinuiranoj izvedbi	34
fra Matej Milić	
Čile.....	36
fra Marko Parat	
«Hic tuus ordo viget fratrum francisce minorum – hic primogenitos claudis alisque tuos».....	38
fra Zvonimir Pervan	
Prvih deset brojeva	41
fra Josip Ivanović	

PIŠE: FRA JOSIP PETONJIĆ

POZIV JE BOŽJI DAR

UVODNIK

Usvojim rukama držite jubilarni deseti broj našeg časopisa odgajanika Provincije sv. Jeronima franjevaca konventualaca. Deset je to godina, koje su protekle kao u "jednom dahu", a ipak deset godina prisutnosti, koje su ostavile duboki trag kroz svoje tekstove.

Časopis je iz broja u broj nastojao prikazati važne životne trenutke onih koji su bili u odgojnim ustanovama naše Provincije, izyještavajući nas o novim kandidatima, zavjetovanjima, redenjima, diplomskim radovima, i sl.

Osim tih važnih trenutaka koji su obilježavali pojedine životne etape naših odgajanika imali smo priliku vidjeti i sadržaje koji su obrađivali različite teme koje su redovito bile vezane uz temu godine određenu od Crkve, ali jednako tako i uz teme vezane uz poziv.

Dok govorimo o pozivu, govorimo ponajprije o iskustvu vlastitoga poziva kao milosnoga dara Božjega. Nije to dar koji je zaslужen nekim vlastitim sposobnostima, osobnim zaslugama ili osobnim izvrsnostima, nego čisti primjer Božje ljubavi i želje da se zajedno s pozvanima i kroz njih proslavi sam Bog. Biti pozvan od Boga

prije svega označava čast koju Bog daje jednom čovjeku, ali istodobno odgovornost u razlučivanju toga poziva i osobnom odgovoru na taj Božji poziv.

Upravo vrijeme i mjesto kada nastaju članci ovoga časopisa označava vrijeme početne formacije, u kojoj odgajanici nastoje pravilno razlučiti i odgovoriti na Božji poziv. To je vrijeme u kojem se osobe koje osjetе Božji poziv pripremaju za poslanje na koje su pozvane živeći redovničkim i franjevačkim načinom života. Pri tome se misli na razvoj u različitim dimenzijama, kao što je duhovna, ljudska, intelektualna, društvena, kulturna itd., pomoću kojih se stječu potrebni "alati" za buduća poslanja. Jedan od pokazatelja toga razvoja jest i ovaj časopis, koji nam zorno prikazuje različitost poziva s talentima koji svaki od odgajanika nedvojbeno ima.

Radosni smo da smo zajedno s vama mogli tijekom ovih deset godina podijeliti naša iskustva i razmišljanja, zahvalni što ste nas pratili i potpomagali, bilo u materijalnom, bilo u duhovnom smislu i pozivamo vas da nas i dalje pratite i preko ovog našeg časopisa na našem duhovnom putu. ■

NOVI RADNICI ŽETVE GOSPODNE

SVEĆENIČKO REĐENJE
FRA MILANA GELE I FRA JOSIPA IVANOVIĆA

Velički je papa, sveti Ivan Pavao II. rekao kako „svijet gleda u svećenike zato što gleda u Isusa“. Biti svećenik je dar od Boga i znak hrabrosti odgovora na njegov poziv, ujedno je i odgovornost koje svatko treba biti svjestan. Kao svećenici ili laici ne možemo biti sebični, trebamo se davati jedni drugima, a vjerujem kako u svakome od nas postoji želja pružiti drugome ono najbolje što posjedujemo, a to je Bog.

Zagrebački nadbiskup i metropolit, uzoriti kardinal Josip Bozanić, u zajedništvu s pomoćnim biskupima zagrebačkim, mons. Valentinom Pozaićem i mons. Mijom Gorskim, redovničkim poglavarima, rektorom te poglavarima Nadbiskupskoga bogoslovnog sjemeništa te mnogo-brojnim svećenicima, podijelio je u subotu, 18. lipnja, na euharistijskom slavlju u zagrebačkoj prvoštolicni, sakrament svetog reda trinaestorici đakona. Uvodeći u euharistijsko slavlje, uzoriti kardinal Josip Bozanić je istaknuo da „nas je okupila radost i zahvaljivanje Bogu za dar svećeništva“.

Među trinaestoricom kandidata za red prezbiterata bila su i dva đakona Hrvatske provincije Sv. Jeronima franjevaca konventualaca: fra Milan Gelo, iz župe Rođenja BDM, Ljubunčić, BiH, te fra Josip Ivanović iz župe Bezgrešnoga Srca Marijina, Vinkovci. Obojica su se pripremala uz svoje mentore za red prezbiterata u đakonskoj godini, neumorno služeći u župama naše provincije.

Na početku svoje homilije kardinal je, govoreci o svetom redu prezbiterata, rekao: „Prezbiterat nije cilj koji kandidati sami od sebe dođisu, niti je imanje što ga Crkva posjeduje. Prezbiterat je od početka bio i uviјek će biti samo milost i izmoljeni dar. Sveti Pavao jasno kaže da po milosrđu imamo ovu službu (usp. 2Kor 4,1). Apostol u istom današnjem misnom čitanju stoga zaključuje: Mi ‘ne propovijedamo same sebe, nego Krista Isusa Gospodinom, a sebe slugama vašim poradi Isusa’ (2Kor 4,5). Dragi ređenici, vi postajete dionici ministerijalnog svećeništva u svetoj Godini izvanrednog jubileja milosrđa. Uvijek imajte na pameti ovo: služba prezbiterata što je sada primate je samo dar Božjega milosrđa“.

„Dragi ređenici, danas na dan svoga ređenja primite ove Papine riječi kao program svoga svećeničkog života. Budite hrabri i postojani, blagi i ponizni Kristovi svećenici. Neka vam blaženi Alojzije Stepinac bude orijentir u službi i životu. Vašu prezbitersku službu preporučujem moćnom zagovoru blaženog Alojzija i nebeskoj pomoći Presvete Bogorodice Marije, Majke svećenika“, zaključio je kardinal Bozanić. Iz homilije uzoritog kardinala možemo zaključiti kako ih on upozorava na službu koja je sveta i s kojom treba postupati s poštovanjem. Biti svećenik znači neprestano ispitivanje, traženje, opredjeljivanje za Boga, rast u duhovnosti i molitvi kako bi neprestano napredovali i, tako zreli, mogli bolje služiti bratu čovjeku.

Papa Franjo kaže kako je razgovor s Isusom odnos s Kristom, koji oslobađa svećenika od napasti i drži ga na pravome putu. Spominje kako je upravo mlakost jedna od najopasnijih zamki u koje jedan svećenik može upasti, zbog zaukljenosti ovim svijetom koji nas može odvesti od Boga, od duhovne dimenzije, s kojom bi svaki svećenik trebao biti dobro povezan da ustraje i napreduje na svome duhovnom putu. Papa nastavlja u svojoj meditaciji govoreći: „Svećenik, zapravo, može izgubiti sve, ali ne svoj odnos s Gospodinom, jer inače ne bi imao što dati ljudima“.

Nastavlja meditacijom i tumači prvu Ivano-vu poslanicu (5,5-13), objašnjava trinaesti redak: „To napisah vama koji vjerujete u ime Sina Božjega da znate da imate život vječni!“. Poročuje kako je naša vjera pobjeda koja je osvojila svijet, zapravo, potvrđuje Papa, kako je naša vjera pobjeda protiv duha ovog svijeta, vjera je ta pobjeda koja nas tjera da idemo naprijed u ime Sina Božjega, u ime Isusa“. Iz ovog razmišljanja Svetog oca možemo izvući glavno pitanje koje se postavlja svakome od nas: „Kakav je moj odnos s Isusom?“. To je pitanje doista važno jer „u našem odnosu s Isusom jača naša pobjeda“ govori Papa. Sveti otac Franjo tumači kako je to doista važno pitanje najprije za svećenike - odnos s Isusom Kristom. Jakost jednog svećenika je u tom odnosu, zapravo kada je Isusova popularnost rasla, on je odlazio k Ocu. Luka u svome Evandelju (5,12-16) govori: „A on se sklanjao na samotna mjesta da molí“. Kada se zatim sve više govorilo o Isusu i narodu koji je k njemu hrlio da ozdravi, govori se kako bi Isus nakon toga odlazio k Ocu. Iz toga si možemo postaviti pitanje, posebno svećenici, a na kojem je mjestu Isus doista u mome srcu? Ovo je doista jedna poticajna i lijepa meditacija Svetog oca koja nas opominje na naš odnos s Isusom.

Prije samoga završnog blagoslova, Kardinal se obratio ređenicima i okupljenima rekavši da za ređenike ima poseban pozdrav i blagoslov pape Franje, s kojim se susreo dan ranije, 17. lipnja 2016. g. u Rimu, gdje je poručio svećenicima: „...Izgubite sve u ovome svijetu, ali nemojte izgubiti taj odnos s Isusom Kristom. To je naša pobjeda. I naprijed s time!“

Naše mladomisnike preporučujemo u Vaše molitve ! ■

PIŠE: FRA DOMINIK LAMEŠIĆ

NOVICIJAT U ASIZU 2015./2016.

PRVI ZAVJETI FRA ZVONIMIRA, FRA MATEJA I FRA DOMINKA

Ove godine naša je provincija imala trojicu mladića koji su živjeli svoju godinu novicijata u Asizu, srednjovjekovnom gradiću smještenom u središnjoj Italiji podno planine Subasio, koji je i rodno mjesto svetoga Franje. Danas se u tom gradu nalazi grob i velebna bazilika svetoga Franje. Mjesto je to koje godišnje posjeti na desetke tisuća hodočasnika iz cijelog svijeta.

Fra Zvonimir, fra Matej i fra Dominik kroz godinu dana su se upravo tamo upoznavali bolje sa životom svetog Franje, franjevaštvo i franjevačkim načinom života, te su uz pratnju iskusnog magistra razlučili da li je ovaj način života za njih, poziva li ih Bog na ovaj put. Do nijevši odluku da će svoj život posvetiti na službu Bogu, Crkvi i narodu slijedeći Krista po primjeru svetog Franje, polako je došao dan kada su trebali položiti svoje prve zavjete.

U subotu 27. kolovoza euharistijsko slavlje, koje je predvodio fra Mauro Gambetti, kustos

Asiške kustodije, uz koncelebraciju tridesetak svećenika, započelo je u 11.00h u papinskoj bazilici svetog Franje u Asizu. Nakon evanđelja magistar novaka fra Alfredo M. Avallone prozvao je novake po imenu, na što je svaki od njih odgovorio : „Evo mel!“. Uslijedila je homilija. Fra Mauro Gambetti u svojoj je propovijedi osvrćući se na evanđelje, koje govori o gospodaru koji je razdijelio talente slugama te otisao na put, postavio pitanje: „Što smo mi redovnici obećali? Da ćemo živjeti evanđelje kao i svi kršćani, ali na poseban način, slijedeći Krista siromašnog i raspetog, kao mala braća franjevcu u svijetu. Poniznost za nas nije jednostavno krepost, već stanje našega poziva. Ponizni prepoznaju da su primili jedan dar i zbog toga se ne hvastaju, ne prisvajaju ga, ne drže ga za sebe nego ga ulažu.“ Još je izdvojio dvije vrste redovnika koji nisu dobri: „Oni redovnici koji traže svoju slavu i oni koji traže zadovoljstvo. Takvi najčešće ulažu talente kako oni misle da je najbolje, krećući od ovih misli: moj prostor,

moje vrijeme (obavim ovu službu i onda imam pravo na...), moji prijatelji (koji su samo moji), moje stvari, moje ideje, moj posao (jao onome 'ko se mijesha'). Iza tih misli postoji strah, zloča i lijenosť nevjerjnog i beskorisnog sluge iz evanđelja. Od nas je zatraženo da damo život, a ne da nalazimo zadovoljstva," zaključio je asiški kustos. Nakon propovijedi uslijedio je i sam čin polaganja zavjeta, gdje su novaci položili svoje u ruke svoga poglavara te se zavjetovali da će kroz godinu dana živjeti u poslušnosti, bez vlasništva i u čistoći, te opslužujući Pravilo male braće, potpomognuti zagovorom Blažene Djevice Marije, svetoga Franje i svih svetih, služiti Bogu, Crkvi i bližnjemu. Zatim je od strane kustosa svakome od novozavjetovanika uručena knjiga Ustanova našega Reda. Uslijedio je zagrljaj novozavjetovanika s ostalom subraćom kao znak dobrodošlice u Red. Misa je nakon toga nastavila svojim tijekom. zajedno s našom trojicom novaka zavjete su položila devotorica novaka iz Italije, jedan iz Francuske te jedan iz Španjolske. Od subraće naše provincije bili su prisutni fra Martin Jaković, vikar provincije, u čije su ruke naši novaci položili zavjete, zatim fra Nikola Šantek, tajnik provincije i magistar bogoslova, fra Matija Antun Mandić, koji je vrlo rado obavio službu prevoditelja kako bi rodbina naših novaka mogla bolje pratiti Euharistijsko slavlje i obred zavjetovanja, te fra Nikola Rožanković, isповjednik za hrvatski i talijanski

jezik u Papinskoj bazilici svetog Antuna u Padovi. Bili su također prisutni roditelji, rodbina i nekolicina prijatelja novaka.

Nakon svete mise slavlje se nastavilo i zaključilo ručkom u blagovalištu Svetog samostana. Pozdravivši zajednicu frataru s kojima su proživjeli svoju godinu novicijata, fra Zvonimir, fra Matej i fra Dominik, zajedno sa svojim obiteljima i subraćom iz Provincije, zaputili su se prema Lijepoj Našoj. Upravo u Zagrebu naši novozavjetovanici nastaviti će svoju redovničku formaciju. ■

ĐAKONSKO REĐENJE - “KORAK DO SVEĆENIŠTVA”

OD SPOZNAJE DO ODLUKE

Usubotu, 8. listopada u 10:00 sati u zagrebačkoj katedrali Uznesenja Blažene Djevice Marije nadbiskup zagrebački kardinal Josip Bozanić podijelio je red đakonata našem dragom bratu fra Ivanu Mariji Lotaru i još četrnaestorici kandidata, u zajedništvu s pomoćnim biskupima zagrebačkim mons. Ivanom Šaškom, mons. Mijom Gorskim te okupljenim provincijalima, svećenicima, redovnicima, redovnicama i narodom Božnjim.

Naime, već od apostolskoga doba Crkva je na osobit način častila đakonat. Tako o prvim đakonima možemo čitati u Djelima apostolskim, a i sv. Pavao u Poslanici Filipljanima upravlja pozdrav ne samo biskupima nego i đakonomima, kao i u pismu Timoteju, u kome očrtava svojstva i potrebne vrline đakona da se pokažu dostoјnjima svoje službe. Govoreći danas o đakonskoj službi u Crkvi, potrebno je istaknuti da đakoni pomažu biskupu i prezbiterima u služ-

bi riječi i oltara. Služba je đakona svečano dijeliti krštenje, čuvati i dijeliti euharistiju, u ime Crkve prisustvovati ženidbi i blagoslovljati je, nositi popudbinu umirućima, čitati vjernicima Sveti pismo, poučavati i poticati narod, predvoditi bogoslužje i molitvu vjernika, dijeliti blagoslove, voditi obred sprovoda i pokopa, poticati na dobro i one koji ne vjeruju i koji vjeruju. Što se tiče same svečane mise, kardinal Bozanić na samome početku euharistijskog slavlja pozdravio je sve okupljene, a nakon pročitane riječi Božje, kaptolski sjemenišni rektor Andelko Koščak predstavio je kandidate za đakonat i pri tome zajamčio da su ispunili sve uvjete koje Crkva zahtjeva za red đakonata.

Poslije toga uslijedila je propovijed kardinala Josipa Bozanića, u kojoj je na samome početku izrekao poticajne riječi: “Dragi ređenici, ovo je trenutak u kojem se prepustate Kristu da bi vas On potvrdio i ojačao. U Krista se usid-

rujete, u Njemu je sigurnost vašega života, u Njemu nalazite podršku da biste i vi mogli drugima pružati podršku na putu njihova života.“ Obraćajući se ređenicima u nastavku homilije, Kardinal je govorio o značenju đakonske službe. „Dragi prijatelji, dosljednost, redovita povezanost s Bogom po molitvi, čistoća života i osjećaja trebaju krasiti Kristova službenika. Ljudi će osjetiti radost kada vide svjedoka Evandelja kojemu je jedina utjeha što je u zajedništvu sa svojim Gospodinom i što dijeli njegovu milosrdnu ljubav braći i sestrama.“ Homiliju je završio ističući činjenicu da ređenici primaju sveti red đakonata u Svetoj godini i u godini kad započinju sinodska zasjedanja Druge sinode Zagrebačke nadbiskupije: „Vidimo potrebe u životima naših vjernika, potrebe koje donose nove društvene okolnosti, stoga Sinodu želimo živjeti kao novi zamah Duha Svetoga, kao obnavljanje i jačanje blizine svih nas vjernika u domu naše Nadbiskupije.“ Nakon propovijedi uslijedio je središnji dio ređenja tijekom kojega je kardinal Bozanić položio ruke na glavu ređenika te izmolio posvetnu molitvu, a novozaređeni đakoni su zatim obavljali službu oko oltara Gospodnjega. Nakon Svete mise druženje za sve uzvanike nastavljeno je uz obiteljski stol u samostanskoj blagavaonici na Svetome Duhu.

Fra Ivan Marija Lotar rođen je 26. studenog 1990. godine u Vinkovcima, u župi sv. Ćirila i Metoda. Osnovnu i srednju tehničku školu završio je u Vinkovcima. Filozofsko-teološki studij započeo je 2010. god. na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Zagrebu kao kandidat franjevaca konventualaca Provincije sv. Jeronima u Zagrebu. Svečane zavjete u Redu franjevaca konventualaca položio je 4. listopada 2015. god., a diplomirao je 2016. u srpnju. Svoju đakonsku godinu fra Ivan će provesti u Puli.

Našem đakonu želimo obilje Božjeg blagoslova u njegovoj poslužiteljskoj službi i zagovor Blažene Djevice Marije! ■

PIŠE: TOMISLAV DOBRIJEVIĆ

POSTULATURA U CRESU

PREDSTAVLJANJE NOVOG POSTULANTA TOMISLAVA DOBRIJEVIĆA

Moje ime je Tomislav, rođen sam 31. srpnja 1996. godine u Osijeku. Tamo sam živio do svoje druge godine, kada smo se kao obitelj preselili u Baranju, u selo po imenu Čeminac. Tamo sam završio osnovnu školu, a srednju strukovnu školu smjera tehničar logistike i špedicije zavšio sam u Belom Manastiru. U mojoj župi Presvetog Srca Isusova od malih nogu bio sam aktivno uključen kao pjevač, čitač i ministrant. Tu sam stekao svoja prva duhovna iskustva.

Već kao dječak sam snažno osjećao prisutnost Boga u svome životu. Oduvijek me je privlačila svećenička služba. Više puta sam zamisljao sebe kao svećenika ili redovnika ali nekako nisam imao hrabrosti to podijeliti s drugima.

I tako prošle godine u srpnju zapitao sam se zašto ja ne bih otiašao u samostan? Ta sama pomisao na odlazak u samostan u meni se probudila velika radost u srcu, ali u isto vrijeme i strah. Naravno, osjećao sam strah jer su mi se javljale sumnje, pa je li to za mene, da li ja to

mogu itd. Više se nisam mogao boriti sa svojim sumnjama, pa sam tako odlučio otići do svoga župnika i ispričati mu o čemu razmišljam. U razgovoru s njime rekao sam da sjećam Božji poziv za redovnički život. Rekao sam mu da bih htio ići u franjevce ali da nisam još siguran. Savjetovao mi je da i dalje idem u crkvu i da se molim još više Bogu i da će mi on pokazati pravi put.

Nakon spoznaje da imam poziv, počeo sam ozbiljnije razmišljati o redu i karizmi koja me najviše privlači. Tako sam jednoga dana na facbooku video ime Fra Ivan M. Lotar. Na prvi pogled zainteresirao me njegov habit i odlučio sam da mu se javim. U razgovoru s njime pozvao me na Otvorena vrata klerikata u Zagrebu. Ja sam mu odgovorio da ću rado doći jer mi je tada baš bilo potrebno takvo nešto. Dana 20. studenoga 2015. godine sjeo sam u vlak i krenuo u Zagreb. To je bilo prvi put da sam išao na takvo jedno iskustvo ne znajući što me tamо čeka.

Na vratima samostana dočekao me fra Vilček, koji me je ljubazno otpratio do klerikata. Tako moja prva avantura u samostanu trajala je dva dana. Kada pomislih da me Bog više ne može iznenaditi, On je to ponovno učinio sa vrijeme klanjanja. Osjetio sam ponovno veliku radost u srcu i glas Gospodinov da me ovdje želi. Prvi put svoju odluku da želim postati fratar podijelio sam s Fra Nikolom. Ljubazno me saslušao dok sam mu prepričavao svoja duhovna iskustva kroz ove dane.

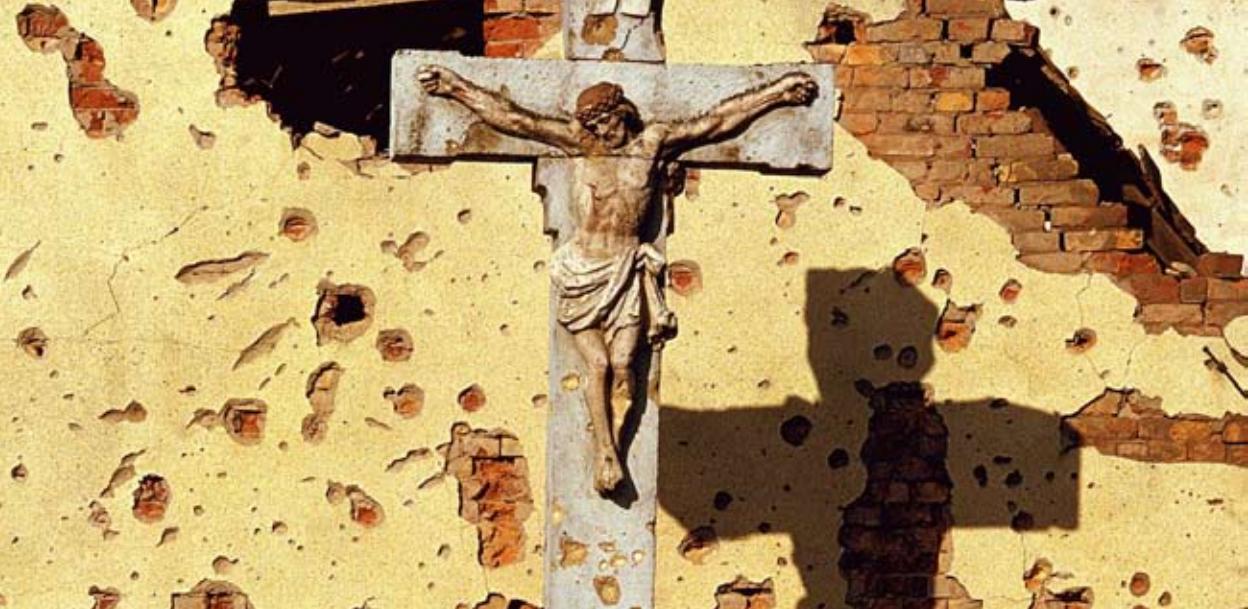
Nakon ovoga divnoga iskustva, vratio sam se kući. Naravno, moji roditelji su znali gdje sam bio pa su i oni sa nestrpljenjem čekali da im kažem što sam odlučio. Prvi put sam sa si gurnošću rekao: Mama i tata, ja želim biti fratar. Nikada neću zaboraviti njihov izraz lica. Tata je bio jako sretan, dok moja mama na prvi pogled je bila zbumjena, ali na kraju je i ona prihvatile moju odluku. Osoba koja se najviša obradovala je svakako bila moja baka. Nakon nekog vremena otišao sam u Šibenik, u samostan Svetog Frane, da pobliže upoznam fratre i njihov način života. Tamo sam stekao jedno novo iskustvo, a jedno od njih je i molitva brebijara. Produbljivanje moga duhovnog iskustva ne završava ovdje. U srpnju ove godine sam bio na franjevačkim duhovnim vježbama u Cresu,

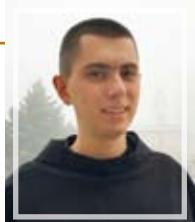
koje su vodili fra Stjepan, fra Josip i Fra Ivan. Na poseban način su mi ove duhovne vježbe pomogle da upoznam franjevačku duhovnost, u koju sam se još više zaljubio.

I tako sam na blagdan Rana Svetoga Franje, 17. rujna ove godine, započeo postulaturu na otoku Cresu. Zajednica u kojoj živim na poseban način se brine o mome duhovnom rastu. Osjećam da sam od strane njih dobro prihvачen.

Jedan moj dan u postulaturi započinje jutarnjom molitvom i meditacijom. Poslije toga imam predavanje, podijeljeno po različitim temama, koje mi pomažu u osobnoj izgradnji. Ono što mi se najviše svida jest franjevaštvo, a veliki izazov za učenje mi je talijanski jezik. Kasnije imamo ručak, pa odmor, a navečer sveta misa i večernja molitva. Poslije večere se svi zajedno družimo. Na kraju dana se izmoli povečerje i uputimo se svojim sobama na počinak. Iako je raspored dana dosta bogat, ipak nađem slobodnog vremena za sebe i kada mogu biti s Bogom, što me na posebna način obogaćuje. Svakim dan mu zahvaljujem na daru života i na daru poziva i to me posebno čini sretnim. ■

PIŠE: FRA ZVONIMIR PERVAN

EKUMENSKI ODNOŠI U KONTEKSTU RATA I IZJAVE CRKVENIH VELIKODOSTOJNIKA

KRISTOV KRIŽ NAŠEG VREMENA

Odnosi Katoličke crkve u Hrvata i Srpske pravoslavne crkve u kontekstu rata u Hrvatskoj i relevantnih izjave crkvenih velikodostojnika puni je naslov diplomskog rada izrađenog pod mentorstvom prof. dr. sc. Jure Zečevića. Nakana ovoga diplomskog rada je osvijetliti izjave „s vrha“ Katoličke crkve u Jugoslaviji, a potom raspadom Jugoslavije u Hrvatskoj (obuhvativši pri tom i izjave koje su zajednički davali katolički biskupi iz Hrvatske i BiH, te i iz drugih, raspadom Jugoslavije, nastalih Republika) i Srpske pravoslavne crkve prije i tijekom Domovinskog rata.

Budući da se radi o veoma kompleksnoj temi i jer je nemoguće napraviti kvalitetnu analizu ekumenizma na našim prostorima neposredno prije i tijekom Domovinskog rata ukoliko nismo upoznati s njegovim ključnim trencima prije tog vremena, nužno je bilo zavi-

riti puno dublje u povijest odnosa dvaju slavenskih naroda i dvije Crkve različitih tradicija, jer su neriješena pitanja iz daleke prošlosti uzrokovala brojna nesuglasja u nedavnoj ratom ranjenoj i još uvijek ne preboljenoj prošlosti, a i danas su kamen spoticanja. Dokaz tomu su i najnovija događanja povezana s (ne) priznanjem svetosti bl. kardinala Alojzija Stepinca. Imajući na umu da je gotovo nemoguće na jednom mjestu ispisati sve izjave svih crkvenih službenika s vrha, na 132 stranice, u četrtiri poglavљa pokušali smo obuhvatiti neke najupečatljivije i najznačajnije pojedinačne i zajedničke izjave crkvenih velikodostojnika dva ju Crkava, bilo u propovijedima, bilo u dopisima, pismima, apelima ili intervjuima. Osim što smo naveli izjave, nekima smo dodali i vlastiti komentar kao doprinos boljem razumijevanju određene izjave te njezina odjeka, pozadine ili cilja. Izjave koje ovdje donosimo na određeni

način su reprezentativni primjeri svih izjava. Dakle, ni ostale do kojih smo uspjeli doći ne odstupaju značajno od ovih koje donosimo u našem radu.

Iako smo imali prilično veći pristup literaturi koja sadrži izjave katoličkih biskupa, a manje nam je bila dostupna literatura s izjavama episkopa SPC, ipak možemo utvrditi da smo dobili prilično dobar uvid u naše područje zanimanja. Stoga izjave koje ovdje donosimo i s jedne i s druge strane su relevantne i stvarno izrečene i sukladno tome ne mogu se dovoditi u pitanje, te uvidom u njih dobivamo jasnu sliku ekumenskih gibanja na relaciji KC – SPC od II. vatikanskog koncila sve do 1995. godine.

U prvom poglavlju donosimo pregled odnosa, tj. spornih pitanja i dodirnih točaka i suradnje između dviju Crkava u vremenu poslije II. vatikanskog sabora (1962. -1965.). **Sporna pitanja za Srbe:** položaj u NDH i zamisao osnivanja Hrvatske pravoslavne crkve, tzv. „prekrštavanje“ pravoslavnih Srba i uloga nadbiskupa Stepinca u vremenu progona Srba te pitanje jasenovačkih žrtava i na posljetku slučaj Kolarić iz 80-ih godina prošlog stoljeća, usko vezan uz časopis i izdavačku kuću naše franjevačke provincije *Veritas* u čijoj nakladi su izdani najprije članci u časopisu, a potom knjiga pod naslov *Pravoslavni*, u kojoj prof. Juraj Kolarić iznosi povijest i naučavanje pravoslavnih, što je naišlo na izrazito osporavanje unutar SPC. **Sporna pitanja za Hrvate:** buđenje velikosrpske ideje, pokušaj da se svi pravoslavni u Hrvatskoj prikažu kao Srbi tj. ideja poistovjećenja vjerske pripadnosti i nacionalnosti, neutemeljene optužbe na račun nadbiskupa Stepinca i KC općenito, preuveličavanje broja jasenovačkih žrtava. Osim tih spornih pitanja, uspostavljane su i hvale vrijedne ekumenske inicijative i susreti. Zanimljivo je kako su pioniri zbližavanja katolika i pravoslavnih na našim prostorima bogoslovi s tri teološka fakulteta (Beograd, Ljubljana, Zagreb). Ti fakulteti održali su devet međufakultetskih ekumenskih simpozija, što je potaknulo susrete na „višim“ raznima, gdje na osobit način valja istaknuti, iako prilično otežano, osnivanje *Komisije za dijalog*.

Nakon što smo ukratko prikazali povijest odnosa dviju Crkava, koja se opet u mnogim svojim pitanjima poklapa s odnosima hrvatsko-

ga i srpskoga naroda, u **drugom poglavlju** donosimo neke izjave crkvenih velikodostojnika o nacionalnom pitanju s obje strane, te njihov odjek i doprinos razvoju krize i demokratskih promjena u Jugoslaviji. Radi se naime o vrlo zanimljivim izjavama od kojih su neke nažalost bile veoma loše za nacionalno-vjerske odnose. Proučavajući to došli smo do zaključka kako je unutar SPC bilo vrlo utjecajnih pojedinaca koji su bili više nacionalistički usmjereni, tzv. justinovci. Zatim smo detaljno prikazali korespondenciju kardinala Kuharića i srpskog patrijarha Germana, u kojoj izlazi na vidjelo kako SPC kao polazište za ekumenizam uzima nacionalno-politička pitanja, a ne teološka – što se očekuje od ekumenskog dijaloga i susreta. Prikazali smo također ukratko izjave s obje strane iz kojih je razvidan pogled dviju Crkava na stanje u Jugoslaviji i djelomično njihov odnos prema jugoslavenskim vlastima. Sve te izjave neposredno prije početka ratnih sukoba osvjetljavaju ulogu crkvenih velikodostojnika u razvoju demokracije u Jugoslaviji te otkrivaju kakav su utjecaj imali u podizanju svijesti o nacionalnom ili pak nacionalističkom pitanju.

U **trećem poglavlju** izdvojili smo dostupne nam izjave crkvenih velikodostojnika od *balvan-revolucije* (17. kolovoza 1990.) do ožujka 1991. To je razdoblje u kojemu se ozbiljno pripremala agresija na RH, koja je konačno bukнула u prvim mjesecima 1991. godine. Najprije smo prikazali i artikulirali stav nekih ključnih osoba iz vrha SPC u takvoj napetoj stvarnosti, a potom stavove katoličkih biskupa prema istoj stvarnosti.

Cetvrto, ujedno i najsadržajnije poglavlje, započeli smo kratkim uvodom, u kojem se u nekoliko rečenica osvrćemo na ključne događaje koji su doveli do rata u RH. Potom smo napravili osrvt na ekumensku situaciju i ukratko analizirali pitanje poimanja vjere i nacionalnosti u teologiji i djelovanju KC u Hrvata i SPC. U svjetlu te analize puno je lakše shvatiti izjave s obje strane. Ovo poglavlje sadrži kronološki poredane i djelomično analizirane izjave najprije iz vrha SPC. U tom smislu pronašli smo izjave episkopa SPC, koji suočeni s ratom, potiču na mir i prekid sukoba, ali opet iz istih usta oprečne riječi koje u sebi nedvosmisleno sadrže opasan nacionalistički naboј i ko-

je su, s jedne strane vapaj za mirem, a s druge strane, potpiruju sukobe. U nastavku smo kro-nološki poredali, prikazali i artikulirali izjave iz vrha Katoličke crkve. Ovaj podržavši težnju Hrvata prema slobodi i samostalnom odlučiva-nju o svojim nacionalnim interesima i suočen s progonima i stradavanjima svojih vjernika i objekata, ističe u svojim izjavama zdravu na-cionalnu svijest i nedvosmisleno poziva na mir i oproštenje. Na kraju donosimo kronološki po-redane ekumenske susrete u jeku ratnih zbi-vanja i zajedničke apele sa tih susreta.

Zaključujemo kako je ekumenski dijalog na prostoru srednje i jugoistočne Europe uvjetovani mnogim čimbenicima. Osim onih redovi-tih vjerskih i teoloških tema koje zaokupljaju teologe na globalnoj razini, na našem geografskom prostoru postoje i brojna druga pitanja koja su kamen spoticanja za snažniji i bolji napredak ekumenskog dijaloga. Ti problemi najviše dolaze do izražaja u odnosima KC i SPC. Naime, najveći broj Hrvata izjašnjava se katolićima, što jasno upućuje na katoličko – ali i na zapadno – usmjerenje Hrvatske i hrvatskoga naroda. Katolička crkva je ostavila neizbrisivi trag u hrvatskoj povijesti i dala iznimno veliki doprinos u kulturi, znanosti, školstvu itd. Da-kle, povijest Hrvatske i hrvatskog naroda ne može se promatrati bez poveznice s Katolič-kom crkvom. S druge pak strane, SPC ima tako-đer neizbrisivi utjecaj na povijest srpskoga na-roda. Međutim, u pravoslavlju se, za razliku od katolicizma, osjeća i postoji harmonija duhovne i svjetovne vlasti. Prema tome, KC u Hrvata ukorijenjena u zapadnom kršćanstvu, razlikuje se od SPC, koja svoje korijene ima u bizant-skom kršćanstvu. To nas upućuje na zaključak da su sljedbenice različitih mentaliteta. Jaču povezanost Pravoslavne crkve s nacionalnim potvrđuje i narodno ime u nazivu Crkve. SPC je dakle, prema uglednom teologu Tomislavu Š. Buniću, na određeni način temelj, te čuvara i nositeljica narodne svijesti i povijesti, dok KC nema analogno tome ulogu u hrvat-skom biću. Katolička crkva u hrvatskom na-rodu je imala utjecaja pri formiranju hrvatske na-cionalne svijesti – prvenstveno kroz čuva-nje svijesti državnosti – ali se ne može smatra-ti da je stvorila ili rodila hrvatski narod, te su-kladno tome ne može preuzeti ni brigu za oču-

vanje hrvatske nacije kao takve. Jednostavnije rečeno, kod pravoslavnih Srba dolazi do pois-tovjećivanja vjere i nacionalnosti, za razliku od poimanja Hrvata, koji ne poistovjećuju vje-ru i nacionalnost. Nažalost, takvo poimanje Srba doveo je do problema u komunikaciji sa KC u Hrvata, jer drže da je i kod Hrvata poima-nje odnosa vjere i nacije i države i Crkve ana-logno njihovom, pa stoga, kako smo već ista-knuli u tom dijalogu, u konkretnosti dolaze vi-še do izražaja pitanja nacionalno-povjesnog karaktera, nego – što bi bilo razumljivo – pita-nja teološko-crkvene naravi. Dok na globalnoj razini možemo govoriti o značajnom ekumen-skom napretku u zbližavanju katolika i pravo-slavnih, ostaje činjenica da ekumenski dijalog na razini KC u Hrvata i SPC ide daleko sporije i da će se ekumenski dijalog između dviju Crka-va, nastaviti usporeno ako bude usmjerен na povijesno-nacionalna i dnevnapolička pita-nja, a to više će napredovati što više bude us-mjeran na vjersko, crkveno i teološko područ-je. ■

MJESTO KAZALIŠTA U TEOLOŠKOJ MISLI I U MISLI ČOVJEČANSTVA

LOGOS U KAZALIŠNOJ UMJETNOSTI

Umjetnost je stvarnost bez koje ne možemo zamisliti naš svijet. Njezini obrisi nalaze se u prirodi, sveukupnosti stvorenja, ali i u čovjeku samome. Ona je uvi-jek bila i dio mog života; bilo aktivno (stvarajući), bilo, uvjetno rečeno, pasivno (promatrujući, gledajući, slušajući itd.). To je bio glavni razlog pisanja moga diplomskog rada na Katedri za filozofiju pod nazivom: „Kazališna umjetnost – put uozbiljenja logosa“ pod mentorstvom dvojice profesora: doc.dr.sc. Nenada Malovića i dr.sc. Ivana Dopleka.

1. STRUKUTURA RADA

Diplomski rad podijeljen je na pet tematskih poglavlja te uz Uvod i Zaključak ima ukupno sedamdeset stranica. U prvom poglavlju, koje nosi naziv: „Čovjek i umjetnost“ govorim o ontološkoj¹ vrijednosti čovjeka kao osobe i umjetnosti kao sveprisutne pojavnosti danas. Kako bi se rad što bolje razumio, odmah na početku razjašnjavam i neke pojmove važne za temu. Drugo poglavlje, pod naslovom „Povijesni pregled kazališne umjetnosti“, za mene je bilo najzahtjevnije te je iziskivalo jako puno istraživanja i proučavanja, a ono što mi je osobito predstavljalo problem bilo je pitanje: Kako na ispravan način dvadeset i četiri stoljeća kazališne povijesti staviti na dvadeset i nešto stranica? Spomenuti problem pokušao sam riješiti savjetujući se sa stručnjacima u tom pi-

tanju te obradio samo ključne točke (razdoblja, pokrete, osobe i pojmove) unutar te duge povijesti. „Uvjeti mogućnosti tvrdnje o kazalištu kao putu uozbiljenja logosa“ naslov je trećega poglavlja, koje nam kroz filozofski izričaj približava pojmove važne za temu, kao na primjer: komunikacija s publikom, djelatno studio-ništvo, estetska distanca, odnos, sukob i igra. Četvrto poglavlje će podrobnije opisati u ovome tekstu jer nosi naziv: „Kazališna umjetnost – put uozbiljenja logosa“. Peto poglavlje donosi svojevrsnu teološku aktualizaciju svega rečenoga: „Teološka i sekularna aktualizacija tvrdnje o uozbiljenju logosa“.

2. KAZALIŠNA UMJETNOST – PUT UOZBILJENJA LOGOSA

Naslov diplomskog rada donosi u sebi jednu novost. Razrada teme pokušava pojasniti (i dokazati) da je susret s *logosom* u kazališnoj umjetnosti moguć i nužan, kako bi se ostvario cilj svakoga kazališnog komada. *Logos* promatramo kroz ova tri značenja: logos kao istina, logos kao smisao, te logos kao slava (kvaliteta), i to na vrlo konkretn i praktičan način. Što treba podrazumijevati pod tvrdnjom da je umjetnost put uozbiljenja logosa? Treba podrazumijevati sljedeće: umjetnost posredstvom simbolizacijskog procesa (ugrubo rečeno, spajanja), u kojem se pomoći *significans-a* (označitelja) uozbiljuje *significatum* (označenik), biva prvenstveno putem, načinom, ali i mjestom utjelovljenja, ostvarenja – uozbiljenja logosa kao istinitog prikaza jednog dijela stvarnosti koju ima za cilj utjeloviti; kao slave koja na svaki način obogaćuje i oplemenjuje živote promatrača i

¹ Ontologija je filozofska disciplina – učenje o bitku i njegovim općim fundamentalnim i konstitutivnim određenjima.

nadasve kao smisla koji mora biti u središtu ljudske egzistencije kao temeljni razlog opstojanja svake stvarnosti i njegova pokretačka snaga. Govoreći o tri načina poimanja logosa u kontekstu uozbiljenja u teatru, promatrat ćemo na koji način logos biva uozbiljen u kazališnom događanju kao istina, kao smisao i kao svetkovanje slave.

2.1. Uozbiljenje logosa kao istine u teatru

Istina je počesto fascinirala skeptike, koji su tvrdili kako ne postoji, bivala je relativizirana, nijekana ili isticana kao najviša vrijednost. Subjektivizirana, objektivizirana, napadana, uljepšavana i kakva god još, bila je predmetom rasprava. Zato je ona i nama na prvom mjestu kao visoka vrijednost i nužna prisutnost za postojanje prave kazališne događajnosti. Dolazimo u kazalište s ciljem primitka nečega neopipljivog; želimo se duhovno uzdići, obogatiti – oplemeniti. U cilju imamo možda i nešto naučiti. Za sve navedeno potrebno je imati realnu percepciju svijeta koji nas okružuje (biti objektivan), ali i čežnju za uzdignućem iznad tog stanja. Uozbiljenje logosa kao istine u teatru znači zadobiti otvoren put razumijevanju predstave na ispravan način, spoznaji većeg dijela onoga što stoji iza autorove i/ili redateljeve ideje i razvoju osobnog mišljenja koje je varijabilno, ali esencijalno za omogućavanje vlastitog uranjanja u teatarski komad i postavljanje dijelom njega. Ukoliko se spomenuto ne dogodi, kao posljedica nedostatka adekvatnog stupnja spoznaje, riskiramo preranu smrt i pokapanje jedne možda plemenite i dobre ideje, koja će iz tog razloga ostati neplodna.

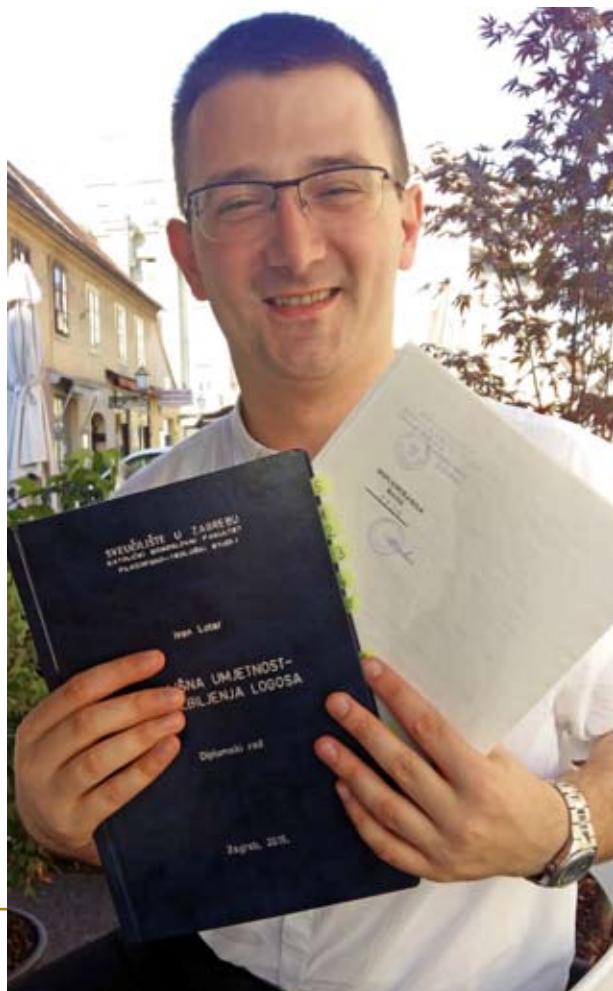
Iz svega do sada rečenog izvodimo sljedeći aksiom istine kazališnog djela:

Kazališno djelo mora imati za cilj iznijeti stvarnost kakva ona jest u sebi: istinito i pravo. Sve upotrebljene tehnike i metode trebaju služiti svrsi ispravnog prikazanja kazališnog komada, koji ima svoj unaprijed određen konačni cilj, a najvažniji je ostvarenje spoznaje. Umjetnička sloboda autora i umjetnika ima pravo na sceni iskriviti stvarnost i prikazati ju na krivi i lažni način jedino u očite pedagoške i druge plemenite svrhe, kako bi se uočavanjem laži na sceni, otkrila istina. Uozbiljenje logosa kao istine je temeljni događaj unutar predstave

koja želi publici pružiti otvoren, ispravan i točan pogled na stvarnost i svijet oko nas.

2.2. Stupanje smisla kao pokretačke snage na scenu svijeta

Gовор о смислу ускло је везан уз говор о језику, али у дубљем значењу и уз размишљање о vrijednostима. Уколико нам је нешто разумљиво и шватљиво, тада каžemo да то има смисао. Налазимо ли се у тешкој ситуацији и морамо нешто трпjeti, ако имамо волје за то, каžemo: то има смисла, стрпјет ћу се. За смисао се определено каže да је близко повезан с истином јер и он говори о логичком сугласју. Но, он се ипак више темелжи на мисаоном сугласју него на empirijskom: ако је нешто логично, смислено, тада то исто дефинирамо могућим. Овде ћемо смисао проматрати у светлу говора о vrijednosti, и увјетно рећено, isplativosti; као покretačкој snazi. Smisao nije uvijek nužno unaprijed po-

znat i određen, on je varijabla koja se postupno otkriva, ali čije otkriće nas uvijek potiče da idemo prema naprijed. Tako je i u teatru. Uozbiljenje logosa kao smisla na sceni ostvarenje je nezaustavljive snage koja ruši sve prepreke pred sobom. Kroz to uozbiljenje trebamo uvidjeti da je rad na nekome kazališnom komadu dobar, koristan, da ima ljepotu u potenciji i da ima mogućnost oblikovati svijet oko sebe, probuditi ga iz učmalosti i pripremiti predstavu za primitak od strane publike na samoj izvedbi. Ukoliko ne dođe do uozbiljenja logosa na drugom stupnju (kao smisla), teško da se može govoriti o umjetnosti, jer smisao, kao pokretačka snaga cijelog projekta, biva izvorom ljepote, dobrote, pa i istinitosti (u svjetlu u kojem smo o tome već govorili) jednoga kazališnog (i općenito umjetničkog) djela.

Iz svega navedenoga izvodimo aksiom smisla kazališne predstave:

Kazališna predstava treba svima na univerzalan način govoriti o smislu i značenju svijeta, ne namećući ničje osobno iskustvo. Treba poticati pojedinca i društvo i na samopropitivanje, razmišljanje i donošenje zaključaka o smislu vlastite opstojnosti, vremena, povijesti i stvarnosti uopće. Smisao nikada nije do kraja definiran, nego se upoznaje i spoznaje prema stupnju osobne i zajedničke spremnosti za otkrivanjem pokretačke snage za svaki dan, bilo za pojedinca, neku manju zajednicu ili društvo uopće.

2.3. Uozbiljenje logosa u teatru: odraz slave i svetkovina istinskog humanizma

Govor o svetkovini uključuje obrede, običaje, ruho, kretnje, riječi i mnogo toga drugoga. Bogatstvo i količina svih spomenutih pojava

odredit će u kojem je stupnju neko svetkovanje svečano. U teatru imamo više tih elemenata: pokret, boju, riječ, kostime, scenu i dr. Sve su to potencijalna sredstva uozbiljenja logosa kao svetkovanja slave. No, temeljni pojam ovdje je svakako zajedništvo. Evo što o slavlju svetkovine kaže Gadamer:

„Svetkovina je zajedništvo i sam prikaz zajedništva u svojoj dovršenoj formi. Svetkovina je uvijek za sve. Ona je očevidno određena time što nema osamljivanja, nego su svi okupljeni. To što se svetkovina slavi, kazuje dakle da je to slavljenje uvijek djelatnost.“²

Mi slavimo, a to postaje osobito jasno on-dje gdje je riječ o iskustvu umjetnosti – tako da se okupljamo oko nečega. Ne radi se samo o „biti na okupu“, nego o ostvarenju nakane koja nas sve sjedinjuje i sprječava nas da se raspršimo u zasebne razgovore ili izoliramo u pojedinačne doživljaje.

Uozbiljenje logosa u teatru kao slave događa se, ni manje ni više nego posredovanjem međusobne raspoloživosti i to ukoliko se dogodi otvorenost publike, koncentracija na ono što se došlo pogledati, želja za podrškom glumcima i u slučaju da glumci iz ljubavi i poštovanja prema onima koji su ih došli gledati, prenesu sve ono što su izvorno nakanili proslaviti na sceni u zajedništvu s pozvanima. Uozbiljenje logosa kao svetkovanja slave neće se dogoditi prvenstveno u slučaju da nisu ostvarena prva dva uvjeta: uozbiljenja logosa kao smisla i kao istine, zatim ako se radikalnim izoliranjem bilo kojeg segmenta, iz bilo kojeg razloga, izgubi intencija zajedničkog okupljanja (zbog nedolaska publike na predstavu tj. prazne dvorane ili nerazumljivosti prenesenog značenja koje se upotrebljava, na primjer).

Tako dolazimo i do posljednjega, trećeg aksiona svetkovanja slave kazališne izvedbe:

Kazališna predstava postaje činom svetkovanja slave u trenutku kada veći dio ansambla i publike, zahvaljujući zadovoljenju prva dva kriterija (smisla i istine), doživi radost ispunjenja i oplemenjenja te barem jedan dio događajnosti s bine ponese u svoj svakodnevni život. ■

² Hans – Georg GADAMER, *Ogledi o filozofiji umjetnosti*, 63-64.

PIŠE: ERIK MATEJAK

QUAERITE FACIEM EIUS SEMPER

TRAŽITE SVAGDA NJEGOVO LICE, PS. 105

Poziv, najveći je misteriji današnjeg čovjeka. Na što smo mi to pozvani, za što se mi to moramo opredijeliti, kojem pozivu vjerovati, hoćemo li pogriješiti? Pitanja su koja smo barem jednom postavili. Kako ostvariti sebe u tom pozivu, naći zadovoljstvo i umiriti strah? Vjera je temelj svakoga poziva, jer mi moramo vjerovati u ono u čemu se želimo ostvariti i otvoriti. Bog u povijesti spasenja kada odabire ljude i šalje im poziv od njih traži vjeru. Ta vjera je kanal između Božjega glasa i našega uha. *On, koji ljubi osobnom ljubavlju i poznaje svakoga čovjeka, zna što je u svakomu i kojim putovima svatko može postići vlastitu sreću, to jest pomoću svoga osobnog zvanja*¹. Tako naš Bog nam stalo govori, samo je pitanje da li ga mi ču-

jemo. Možda glas kojim govori nećemo čuti u nekom tutnju ili grmljavini ili ognju već u šapatu laganog i blagog lahora². Neodgovaranjem na svoj poziv nismo odgovorili ni na svoj život koji se trebao ispuniti u tom pozivu.

Poziv je jedna mala klica koja raste zajedno s nama, ako ta klica usahne, i mi ćemo usahnuti. Jer ne imajući poziv i poslanje, mi ne možemo ovaj svijet promjeniti, ostaviti neki trag u tome svijetu, jednostavno samo ćemo proći a da nismo ništa pokušali napraviti. Moramo svoje sposobnosti ostvariti do kraja, ne zanemarivati ih. Uvijek moramo težiti za nečim većim. Nije svačiji poziv ni isti, jer kako kaže Sveti pismo: „*On i “dade” jedne za apostole, druge za proroke, jedne opet za evanđeliste, a druge za pastire i učitelje da opremi svete za djelo služenja, za izgrađivanje Tijela Kristova dok svi ne prispijemo do*

¹ Maggiolini A., *Temelji kršćanskoga života za mlade*, Verbum, Split, 2004., str.84.

² Usp. 1 Kr 19, 12

jedinstva vjere i spoznaje Sina Božjega, do čovjeka savršena, do mjere uzrasta punine Kristove.“ (Ef 4, 11-13) Iako nismo svi istoga poziva mi i dalje trebamo usmjeravati svoj poziv na ljubav i za jedničko dobro.

Tako mi možemo dopunjavati jedni druge svojim različitim pozivima i time ispravljati sve naše nesavršene savršenosti i ciniti jednu sliku ljubavi Božje. Strah je taj koji se zna javljati s dolaskom našega poziva, jer ne znamo kako će to biti. Ponekad taj strah može pobijediti i ubiti naš poziv u nama, uzrok toga strah može biti neki nesretni slučaj u našem životu, neka kriva odluka ili nešto slično. No jedino važno je da se pokušamo boriti i da nas taj strah nikada ne obuzme. Ta i samom Isusu se javila slabost u Getsemanskom vrtu za vrijeme molitve, ali kako je rekao ne smije biti volja naša već volja njegova³. Svatko od nas će primiti svoje poslanje od kojeg ne smije pobjeći. „Nije teško ustanoviti kako kod svih mlađih postoji čežnja za srećom, katkada pomiješana s osjećajem nemira; čežnja koju, međutim, sadašnje potrošačko društvo himbeno i otuđujuće iskorištava. Valja stoga ozbiljno vrjednovati čežnju za srećom koja traži pravi i potpuni odgovor. Naime, u vašoj se dobi donose odluke koje vaš život mogu usmjeriti prema dobru ili prema zlu.“⁴

Poziv koji ćemo primiti sigurno će iz temelja promijeniti naš život, usmjerit će nas k nekoj savršenosti. Mnogo je bilo takvih primjera u Svetome pismu, ali dva su najljepša. Prvenstvo među svim pozivima zaslužuje onaj Marijin. Ona koja je postala vjerna službenica Božja nije se bojala reći svoje DA Bogu preko Gabrijela. Ona je svoj poziv i poslanje primila s punom poniznošću i velikom vjerom. Nije znala što je čeka, nije znala ni kako će to biti, ona se s tim DA izložila opasnosti koja joj je mogla uzeti život. Nije mogla ni sanjati da će taj jednostavan odgovor promijeniti njezin cijeli život. Skoro je bila otpuštena od svoga muža, zatim je Sina Božjega rodila u štali, te je potom pobjegla s Josipom i djetetom u zemlju Egipatsku. Nakon povratka iz Egipta, jednom prilikom hodočašća u Jeruzalem, izgubila je sina, zatim

ga je uzastopno pratila na putu. Kao kruna tога praćenja mač boli rasjekao je njezinu dušu kada je stajala podno križa. Sve je to prošla da bi na kraju okupila Crkvu, te bila okrunjena u nebu.

Drugi poziv je sigurno onaj poziv apostolima. Svoje apostole pozvao je na temelju vjere. Ti apostoli ostavili su svoje stare živote, ostavili su svoje lađe, ostavili su svoje obitelji i poslove, oni su sve ostavili samo radi Krista, a riječi kojima ih je pozvao bile su: “Hajdete za mnom, i učiniti ću vas ribarima ljudi! (Mk 1, 17)“. Isus poziva k sebi one koje hoće i, kada stvara apostolski zbor, prvo poslanje koje im daje jest da »budu s njime« (μετ' αὐτῶν Mk 3,14). Isus, Gospodin i živa osoba, izvor je zvanja. U Lukinu Evandelju također nakon popisa Dvanaestorce ponajprije čitamo kako Isus sada ide »s njima« (μετ' αὐτῶν Lk 6,17). Isus je svojim pozivom oslobođio apostole od njihova staroga života, od njihova staroga posla, On im je dao novi život, novi posao, novu obitelj „I ja ću im dati novo srce i nov ću duh udahnuti u njih (Ez 11,19).“

Tako kad i mi kažemo jednom DA svome pozivu i poslanju, moramo biti spremni na jednu neočekivanu avanturu koja nam je predodređena tim odgovorom. Spremno moramo prihvatići svoje poslanje i nikada se ne smijemo uplašiti toga. „Što više ulazimo u sjaj božanske ljubavi, lјepše je nastaviti traganje tako da ‘amore crescente inquisitio crescat inventi’ – u mjeri u kojoj raste ljubav, raste i potraga za Onim koga se našlo.“⁵ ■

³ Usp. Mt 26, 39-46

⁴ Benedikt XVI., Naučiti vjerovati, Verbum, Split, 2013., str.35.

⁵ Benedikt XVI., Naučiti vjerovati, Verbum, Split, 2013., str.35.

PIŠE: FRA DOMINIK LAMEŠIĆ

100 GODINA VOJSKE BEZGREŠNE

OBLJETNICA UTEMELJENJA

Kroz povijest Crkva je uvijek nastojala odgovoriti izazovima i problemima vremena u kojem se nalazila. Tako su u prvim stoljećima Crkve, kada je nastao problem hereza, bili sazivani koncili koji su obranili i sačuvali čistu vjeru. Kada su kršćani dobili slobodu i više nije bilo progona, nestalo je ideal svetosti, jer se nije poznavala svetost izvan mučeništva pa nastaje redovništvo koje pruža novi oblik dostizanja svetosti. Ovo su samo dva primjera iz prvih stoljeća Crkve, a tako bi se moglo nastaviti kroz čitavu povijest.

Upravo ova tema govori o jednom takvom odgovoru Crkve na izazov vremena u kojem se našla. Naime, riječ je o udruzi Vojske Bezgrešne i slavlju stote godišnjice njenog postojanja.

OSNUTAK VOJSKE BEZGREŠNE

Započinimo najprije s osnivačem ove udruge. Sveti Maksimilijan Kolbe rođen je 8. siječnja 1894. u mjestu Zdunska Wola. 1907. godine zajedno sa bratom primljen je u sjemenište franjevaca konventualaca. 5. rujna 1911. godine po završetku godine novicijata, položio je pri-vremene zavjete. Nakon polaganja zavjeta fra Maksimilijan je još godinu dana ostao u Lavo-

vu kako bi ondje dovršio humanističke studije. 28. listopada 1912. oputovao je u Rim, zajedno s još šestoricom poljske subraće, kako bi se ondje posvetio studiju filozofije i teologije. Pribavio je odlazak u Vječni Grad samo iz poslušnosti: zbog svoga osjetljivog zdravlja bojao se da neće moći svladati napor toliko zahtjevnih studija. Njegova je poslušnost bila nagrađena jer je sedam godina provedenih u Međunarodnome kolegiju u ulici s. Teodoro predstavljalo nadasve bogato i dragocjeno iskustvo. Tijekom toga vremena stekao je doktorat iz filozofije i teologije. Ali ono još važnije – iz ljubavi prema Crkvi i evanđeoskim vrijednostima, za koje je prepoznao kako ih ugrožavaju brojni neprijatelji, kao i iz ljubavi prema masonima i ostalim protivnicima kršćanstva, kako bi ih priveo Kristu, da u njemu pronađu dubok smisao svojega života, 17. listopada 1917. s još šestoricom subraće utemeljio je Vojsku Bezgrešne.

Ukratko, Vojska Bezgrešne dalje se razvijala ovako: 2. siječnja 1922. ishodila je pravni status unutar Crkve u svojstvu „Pia Unio“, vjerske udruge, i to preko dekreta kardinala Pompilja, vikara Svetog Oca za rimsку biskupiju. Četiri godine kasnije, 18. prosinca 1926., Sveti je otac Pio XI. progglasio „Breve“ kojim je dodjeljio brojne oproste upisanima u „Vojsku Bezgrešne“, dok je 23. travnja 1927. taj isti papa

Pio XI. još jednim „Breveom“ uzdigao Vojsku Bezgrešne na dostojanstvo „Primarie“. 16. listopada 1997. Sveta Stolica imenuje Vojsku Bezgrešne internacionalnom javnom udrugom i potvrđuje njene nove generalne statute, Vojska Bezgrešne prisutna je na pet kontinenata, u 46 zemalja, sa 27 nacionalnih centara, broj upisanih članova približava se brojci od 4 milijuna.

O STOTOJ GODIŠNJICI VOJSKE BEZGREŠNE

„Jedan poseban aspekt života Vojske Bezgrešne jesu misije, dimenzija koja je oduvijek karakterizirala ovaj pokret i koja predstavlja prošlost i budućnost istoga. Misija je bila i jest primarni aspekt puta ove udruge i zbog toga je bitno smjestiti u misijsku optiku ovaj put proživljen u sto godina, ali također i buduće planove u savršenom kolbeovskom stilu.“ Riječi su ovo fra Raffaelea di Muro, internacionalnog predsjednika udruge Vojske Bezgrešne povodom stote godišnjice njenog osnutka, koju slavimo sljedeće 2017. godine. Nastavlja fra Raffaele: „Vojska Bezgrešne ima jedan jednostavan i učinkovit projekt: svetost svih! To se događa molitvom, radom i nuđenjem vlastitog napora i vlastitog apostolata, u svrhu postizanja većeg zanosa kod vjernika prema Kristu, zauzeti na putu vjere, i promičući mogućnost za jedan duhovni put u Gospodinu onima koji su daleko od njegove ljubavi. Radi se o odgovoru

Kolbea i njegovih drugova na delikatnu socijalnu, političku, ekonomsku i religioznu situaciju njihovog vremena. Valja primjetiti nevjerojatno povjerenje u Božansku providnost i Mariju mladog Maksimilijana i njegove subraće, koji s malo snaga na raspolaganju sanjaju i sigurni su da će Bezgrešna nositi ovaj projekt naprijed, koji oni onoga famoznog 16. listopada 1917. vide samo u začeće.“ A evo mi danas slavimo stotu godišnjicu, i završava fra Raffaele: „Ova udruga, vjerna poruci svog osnivača, nastavlja se animirati znakovima vremena i potragom, kako bi pronašla putove i načine za svjedočanstvo kršćanske poruke, prožete kolbeovskom karizmom i marijanskom duhovnošću.“ ■

MOLITVA O STOTOJ GODIŠNJICI OSNUTKA VOJSKE BEZGREŠNE

U TVOJE RUKE, DJEVICE BEZGREŠNA!

Hvala tebi, Djevice Bezgrešna!

Ti si bila svjetlo i duša Vojske Bezgrešne u njenih prvih sto godina života.

Za vjerno nasljedovanje Krista,
kao sveti Maksimilijan,

promatrali smo tvoje predivne kreposti.

U tebi smo našli snagu ljubiti,
i svugdje smo donijeli ljubav tvoga Sina.

Ti si još uvijek utjeha u kušnjama našeg života,
svjetlo si u našim djelima evangelizacije,
ti si snaga na našem putu vjere,
zajedništvu i nasljedovanju Krista.

U tvoje ruke stavljamo,
još danas, put Vojske Bezgrešne,
prisutne u svakom dijelu svijeta,

kako bi mogla donijeti ljudima ljubav Gospodnju,
i ljepotu tvoje obzirne i majčinske prisutnosti.

Da njezin apostolat može
prenijeti braći Božje milosrde,
predstavljeno i od tvoje nježne brige
za svako biće.

Prepuštamo se da nas vodiš, preslatka Majko,
sigurni da ćemo sa tvojom zaštitom
živjeti po Božjoj volji.

Stogodišnjica Vojske Bezgrešne neka nas vodi
da budemo nesavladivi apostoli Kraljevstva
i da iskusimo tvoju podršku u našoj misiji za Crkvu.

O Bezgrešna prepuštamo se da nas vodiš,
Amen.

OBITELJ PRISELAC

INTERVJU S FRA JOSIPOM PRISELCEM

Za početak nam predstavite sebe, svoju obitelj i mjesto odakle dolazite?

Moje ime je fra Josip Priselac, ja sam redovnički brat u samostanu franjevaca konventualaca na Svetome Duhu u Zagrebu. Rođen sam 30. prosinca. 1940. godine. Dolazim iz mjesta Bokšić, u koji se moj otac s obitelji preselio 1941. godine. Naime Bokšić je naselje koje pripada općini Đurđenovac, nedaleko od Našica u Osječko-baranjskoj županiji. Moja obitelj inače dolazi iz mjesta Kamanje koje je smješteno u sjeverozapadnom dijelu Karlovačke županije, odnosno kod grada Ozlja. Razlog zbog kojeg se moja obitelj preselila u Bokšić je taj jer je to bilo vrijeme Drugoga svjetskog rata, otac je sam radio u kamenolomu u blizini Kamanja, a to nije bilo dovoljno za uzdržavanje obitelji tako da su silom prilika morali otići.

Što se tiče moje obitelji ona se sastojala od oca, majke i trinaestero djece, osam sestara i petero braće. Otac se zvao Blaž, rodom iz Kamanja. Kao što već rekoh, u početku je radio u kamenolomu, a nakon što se preselio počeo je obrađivati zemlju, posvetio se poljoprivredi, vinogradarstvu itd., u biti postao je zemljoradnik. Kako je u obitelji bilo puno usta za jelo tako je ujedno bilo i puno ruku za rad, tako da je to bila, ja bih to tako rekao, kao jedna zadruga. Prisjećam se kada smo išli u polje okapati kuku-

ruz, svaki od nas je uzeo motiku i za čas je bila gotova njiva. Što se tiče moje majke, ona se zvala Antonija, također rodom iz mjesta Kamanja, i ona je bila domaćica. Moja najstarija sestra zvala se Jana, koja je još kao djevojka otišla je u samostan Milosrdnih sestara sv. Križa i tamo je kasnije dobila redovničko ime sestra Branimislava. Druga po redu sestara zvala se Milka, ona se bila udala i imala je sedmoro djece. Treći po redi je bio brat Jura. On je za vrijeme Drugoga svjetskoga rata bio u vojsci, bio je domobran i on je negdje oko 1943. godine nestao i nikakav trag više o njemu nismo saznali. Sjećam se da je otac znao ispitivati gdje bi mogao biti. Naime, ja sam bio 20 godina mlađi od brata Jure, tako da bi nam otac kao djeci govorio da se molimo Bogu kako bismo pronašli svoga brata, međutim nikada više nismo čuli niti riječi o njemu. Nadalje, za njim bila je opet mlađa sestra koja se zvala Andela. Ona se udala za muža po imenu Roko, koji je bio na križnome puta za Bleiburg, i oni su imali dva sina. Onda slijedi brat Andrija, koji je kao mladić otišao u partizane i bio je tamo 15 godina. Nakon toga se zaposlio i radio u Elektro. On je još uvijek živ i sada živi u Osijeku i ima preko 90 godina. Zatim sestra Slavica, koja je 10 godina starija od mene. Ona se bila isto udala i imala je četvero djece. Svi su se bavili poljoprivredom. Onda slijedi sestra Katarina, koja je imala petero djece, i oni su se uglavnom svi bavili poljoprivredom. Brat Ivan, koji je bio četiri godine stariji od mene ostao je u rođnoj kući, tamo se oženio i imao je četiri kćeri, koje su se kasnije sve poudale, i svi se bave poljoprivredom. Zatim dolazi sestra Sofija, koja je bila sedmo dijete u obitelji. Nadalje slijedi sestra Barica, koja se udala i živjela u mjestu Bapska. Oni su imali petero djece i svi su se isto bavili poljoprivredom. Nakon sestre Barice došao sam na svijet ja, a nakon mene rodio se brat Rudolf. On je automehaničar, oženjen je i ima sina i kćerku. I na posljeku je ostala sestra Ma-

rica, koja se udala u rodnome mjestu Bokšiću i imala tri kćeri. Želim još samo napomenuti da je moj otac imao 35 unučadi.

Kako je bilo vašim roditeljima u ono vrijeme podizati toliku djecu?

Što se tiče samoga života u onim vremenima, moram naglasiti da se živjelo u neimaštini i da nije bilo lako, ali činjenica je da se nije išlo „tjerati u neke mode“. Recimo, moj mlađi brat i ja smo imali jedne cipele, dok je jedan od nas išao van, drugi je strpljivo čekao u kući. Radilo se u polju, kukuruz, pšenica, repa, krumpir. Živjelo se oskudno i pazilo se, nije bilo raskoša, svakako se živjelo poteško. Sjećam se, moj je otac u Americi imao sestru i ona je znala često slati odjeću, obuću i hranu.

Koliko je vjera imala utjecaja na vašu veliku obitelj?

Vjera je svakako imala veliki utjecaj na mnogobrojnu obitelj. Često u današnje vrijeme vidim da se neki ožene i rastave, uzmu drugu ženu, muža itd. Od mojih braće i sestara „hvala ti Bože“ ostali su svi zajedno, nitko se nije rastao. Tako da je svakako veliku ulogu odigrao taj vjerski utjecaj. Inače, u ono doba sve je to bilo drugačije moralno gledano. Vjera je svakako imala pozitivni učinak, svakodnevno se molila krunica, prije svakog obroka, išlo se na vjeronauk, prvu pričest, krizmu. Prisjećam se, što se tiče samih mojih roditelja, majka je bila uvijek ona blaža strana kojoj bismo se mi djeca, ako bismo što skrivili, obraćali i da nas ne oda ocu, koji je bio malo stroži. Otac je svoju ulogu oca pokazivao više kroz djela, nismo baš previše komunicirali s njime. Sjećam se dok sam bio dijete da mi je rekao, odnosno ja sam se ponosašao malo preslobodno i zločesto itd., a on mi kaže: „Ti si tako zločest, ti se sigurno Bogu ne moliš“. Mene je u tome trenutku to povrijedilo jer ja sam se molio svaku večer 3 Očenaša, 3 Zdravomarije i 3 Slavaocu. I sada ja kažem u sebi: „Istina je, ako sam bio zločest, ali sada ću ja pojačati molitvu na 5 Očenaša, 5 Zdravomarija i 5 Slavaocu, ali neću ti reći o tome ništa“. To je bio kao neki djetinji inat, ali sam ipak poslušao oca.

S koliko ste godina otišli u samostan, jeste li imali podršku obitelji?

Meni je isprosila zvanje moja sestra redovica Branislava. Kada je umro Alojzije Stepinac ona je išla i pomolila se, stavila je ruku na lijes a nju je potaknulo to jer je njihova jedna sestra bila bolesna i tako stavila ruku i molila se, te dove doma i viče: „Ja sam ozdravila, ja sam ozdravila“, a moja sestra to sluša, i reče: „Pa čekaj ti, ako ovaj tako dijeli šakom i kapom, idem i ja nešto moliti“, kaže ona. I tako je to ona meni kasnije pričala: Ja sam lijepo došla i kažem: „Alojzije, vidiš koliko nas braće i sestara ima i vidiš kakvi smo, daj da još jedno dijete uđe u duhovno zvanje, pa bilo muško bilo žensko“, i Alojzije je to doslovno shvatio, i bacio laso na mene. Uistinu, ja nakon dvadeset dana nakon Stepinčeve smrti pišem svojoj sestri u Đakovo u samostan da bih ja htio doći u samostan, ali ništa ne znam o tome. I tako je onda ona meni uzvratila pismo na široko i veliko obrazložila sve o samostanskom načinu života i tako sam ja odlučio sa 19 godina otići iz svog rodnog kraja u samostan.

Želio bih još ispričati samo jedan događaj sa sestrom Branislavom, kojeg se uvijek rado prisjećam. Naime, otprilike pet godina prije njezine smrti ja bih je posjećivao u samostanu otprilike svaka tri mjeseca, i tako kada bih došao k njoj uvijek bi me pitala: „Fra Josipe, kako si?“, a ja sam se znao više puta našaliti s njom i ja joj odgovaram kao sestri: „Pa sestro, nisam ti nešto najbolje, tko zna možda si i ti za to kri va“. Sada ona upita: „Pa što je, kako to misliš?“

Ma kažem joj ja: „Sigurno se ne moliš dovoljno za mene“. Kada je ona briznula u plač, „Isuse moj“, ja sam se prepao malo i onda kaže ona meni: „Slušaj, otkada si ti u samostanu, svaku pričest koju sam primila prvi si mi uvijek bio u mislima za koga ću moliti i preporučiti te dragome našemu Gospodinu“. Nakon toga sam od srca zahvalio svojoj sestri i rekao joj: „Vidiš draga sestro, ja to ne bih nikada bio doznao da se nisam našalio s tobom“.

Što se tiče moga oca, on meni čak niti ruku nije pružio kada sam odlazio od kuće. Naime, on je nekako sa mnom planirao da bih ja ostao kod kuće i nastavio njegov posao kao zemljoradnik, jer je stariji brat, za razliku od mene, bio malo „tvrdi“ što se tiče slaganja s ocem, a mlađi pak brat je već otišao u školu za automehaničara, a sad se ja sjetio da idem u samostan. To je bio velik udarac za mojeg oca. Prisjećam se kako je plakao na krevetu i kako mi nije htio dati ruku pozdrava, a ja odlazim. S majkom pak nije bilo nikakvih problema, ona se slagala s mojom odlukom, odnosno, bilo joj je najbitnije da ja budem sretan ma gdje god bio.

Koji je vaš savjet, odnosno što biste preporučili današnjim mladima koji se sve rjeđe odlučuju za brak ili duhovni poziv?

Ja bih rekao, ne da idem od sebe, nego manje-više svi mi koji smo redovnici imamo jedan uzor, jedan cilj, a to nam je sv. Franjo. Naime, kada je sv. Franju „ulovio duh Božji“, onda je on vikao po Asizu: „Ljubav nije ljubljena“, a s time je naviještao što je time zapravo htio reći, da se treba obratiti Bogu. A zatim, kada sv. Franjo nije znao što će i kako će raditi, onda je često u molitvi spominjao: „Gospodine, što želiš da učinim“, znači treba upitati Boga, što i kako da činimo, kako da postupimo u određenoj situa-

ciji. A puno puta ljudi u nedostatku vjere, u nedostatku ljubavi prema Bogu sami zaključuju, npr. „Sada mi se čini ovo, pa ću napraviti tako“ ili donose prebrze životne odluke, umjesto da se pomole Gospodinu, da ih proslijetli, ojača. Zapravo da ga prizovu u svoju pamet i srce, kroz ljubav i vjeru i tek tada će se vidjeti oni pravi plodovi života. Svaki čovjek ima zapravo svoje poslanje, svoje talente, svoju karizmu itd. a na nama je da osluškujemo u nutrini svoga bića, da odškrinemo vrata svoga srca i osluškujemo što nam je zapravo činiti u životu.

Sada mi pada još jedna misao za kraj. Naime kada sam bio s majkom Terezijom ovdje na Svetome Duhu u Zagrebu, upitao sam ju, da li vas smijem nešto upitati, i onda je ona odgovorila: „Da, izvolite, samo recite“!, a ja joj tada kažem: „Majko Terezijo, vi ste govorili sada malo prije u crkvi da imate jako puno sestara, a kod nas nema puno braće, pa što nam je činiti?“ Ona se odmah uozbiljila i nakon toga mi je tri puta ponovila: „Molite se, puno se molite majci Božjoj!“. Tako da iz tih njezinih riječi i mi možemo nešto naučiti i shvatiti koji je naš cilj, odnosno pravilo da bismo dobro živjeli i da bi nam na kraju krajeva bilo dobro u životu. Zavapimo Bogu i upitajmo ga: „Gospodine, što želiš da učinim“!

ČUDOTVORNA MEDALJICA - ORUŽJE SPASENJA

DAR BEZGREŠNE PRIMLJEN PO SVETOJ KATARINI LABOURÉ

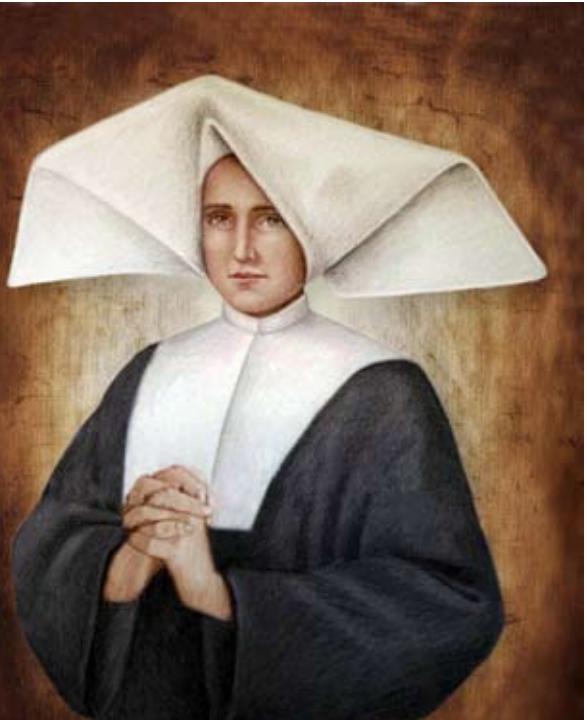
Da bi smo mogli ispričati priču o čudotvornoj medaljici, moramo se prvo sjetiti Sv. Katarine Labouré. Ta je časna sestra rođena u Francuskoj u biskupiji Dion 1806. godine. Već u djetinjstvu odlikovala se pobožnošću. U svojoj devetoj godini izgubila je majku i tada se izručila Djevici Mariji: „Sad ćeš ti biti moja majka“. Rano je primila sv. pričest, a cijeloga života odlikovala se ljubavlju prema presvetoj Euharistiji. Katarina raste u milosti Božjoj. Župnik biskupije Sens napisao je o njoj: „Već od djetinjstva, sestra Katarina bila je ljubazna i mila prema družicama, uvijek spremna da ih izmiri, kad god bi među njima izbila kakva prepirka. Ako bi se pojavio kakav siromah, odmah bi se žurila dati mu svoje slatkiše, a kad bi je roditelji poveli u crkvu, toliko bi bila sabrana i revna da bi izgledala poput anđela.“ U dobi od osamnaest godina Katarina je dobila ponudu za brak. No ona je mirno odbila: „Već odavno sam zaručena za Isusa, ne želim dru-

goga zaručnika.“ Donijela je odluku da stupi u družbu Kćeri kršćanske ljubavi i odlazi pred oca te hrabro izriče svoju želju. Otac je zatečen, te se usprotivio želji svoje kćerke jer se već jedna sestra nalazila u samostanu, pa ona svoj odlazak odgađa za kasnije te se čvrsto pouzdala u Božju providnost. Otac se ipak kasnije predomislio čuvši za bol svoje kćeri te joj reče. „Učini što hoćeš, samo budi sretna!“ U siječnju 1930. Katarina je ušla u samostan sestara sv. Vinka Paulskog, tako da se njezin san počeo polako ispunjavati.

Već kao novakinji ukazala joj se Blažena Djevica, najprije u noći od 18. na 19. srpnja 1830. godine. U tome joj je ukazanju navijestila da će Bog njoj povjeriti posebnu zadaću. Drugi put joj se ukazala 27. studenog iste godine i objavila joj posebnu medaljicu te joj naložila da se pobrine oko izrade te medaljice. Uz velike poteškoće ta misija je uspješno dovršena dvije godine poslije, tako da je prva medaljica ugleda svjetlo dana. Blažena Djevica preko te medaljice činila je mnoga čudesa, te ju je pobožni puk nazvao „Čudotvorna medaljica“.

Po završetku novicijata dobiva službu u staračkom domu u okolini Pariza i tu ostaje do kraja svojega života stare i nemoćne njegujući posebnom ljubavi, požrtvovnošću i strpljivošću. Njezina odlika je bila i poniznost tako da osim njezinog isповjednika i biskupa nitko nije znao za njezina ukazanja blažene djevice Marije i da je preko nje poslana Čudotvorna medaljica.

Umrla je 31. prosinca 1876. godine. Papa Pio XI. proglašuje ju blaženom 28. svibnja 1933. svetim ju je proglašio 27. srpnja 1947. godine papa Pio XII.

ČUDOTVORNA MEDALJICA

Sve što je doživjela ispričala je svome ispodnjemu Aladelu. Pogotovo u vezi s izradom medaljice. On u prvi tren ne doživljava da su ta ukazanja stvarna, već da je to plod njezine pobožne mašte. Ali Katarina ustraje i ponovno mu se obraća, ponekad se i izrugiva. Kasnije on mijenja mišljenje jer mu je Katarina podnijela toliko dokaza o vjerodostojnosti tih ukazanja da se on počeo bojati da se protivi samoj Majci Božjoj. Sve događaje vezane u Katarinu Labouré on predočava pariškom nadbiskupu. Nadbiskup mu je odgovorio da ne vidi ništa loše u tome već naprotiv da bi se s tom medaljicom još više proširilo štovanje Majke Božje te želi prvi primjerak te medaljice. Kod ukazanja u studenom Gospa joj je pokazala i kako treba izgledati medaljica. Ona bi trebala biti elipsastog oblika, s prednje strane bio bi lik Gospe koja stoji na kugli koja simbolizira svijet, a na rubovima stoji natpis „O Mario, bez grijeha začeta, moli za nas koji se tebi utječemo“, a na poledini se nalazi veliko M, u slovo M usađen je križ koji simbolizira Krista. Ispod križa nalaze se dva srca, jedno okrunjeno trnovom krunom,

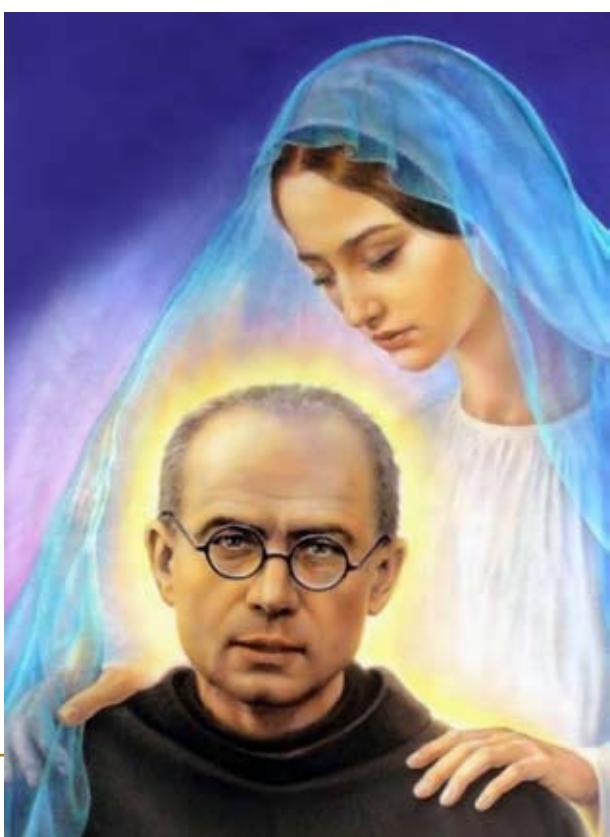
što je simbol Srca Isusovog, a drugo probodeno mačem što je simbol Srca Marijina. Na rubovima se nalazi dvanaest zvijezda. Takvu je zadaću dala Gospa uz poruku: Svi koji budu blagoslovljeno i pobožno nosili primit, će velike milosti.

Tek nakon dvije godine Katarina je doživjela ispunjenje želje presvete Djevice. G. Aladel je kod industrijalca Vachettea naručio dvadeset tisuća medaljica. O pojedinostima u vezi s oblikom medaljice neprestano je ispitivao s. Katarinu, a nju nije nimalo zamaralo odgovarati mu na sva pitanja. Čim se medaljica počela širiti, odmah su se počela događati i čudesa. Prvi se medaljicom poslužio pariški nadbiskup. On je prvi okušao njezinu moć. Evo kako:

Njegov bivši prijatelj, biskup de Pradt, ležao je na smrt bolestan. I duša mu je bila na smrt bolesna. Otpao je od Crkve. Smrt samo što nije nastupila. Nadbiskup posjeti svoga znanca u njegovu stanu:

“Dragi prijatelju, što će biti od vas ako budete naskoro morali stupiti pred sud Božji?”

“Javno mnijenje smatra da sam ja neprijatelj Crkve, da su moji nazori pogrešni. Možda su oni koji tako misle, u pravu. Ali, gospodine,

sve su vaše riječi uzaludne. Ne trpim nikakvo miješanje u svoje stvari. Ako se moje stanovištete ne dopada Crkvi, neka me izopći".

Nadbiskup je već i prije mnogo nastojao oko toga da svog prijatelja pomiri s Bogom i Crkvom, osobito zbog toga što bi njegova tvrdo-kornost bila na veliku sablazan vjernicima i jako oružje neprijateljima sv. Crkve. Htio je još govoriti kako bi ga u zadnji čas spasio od vječne propasti, ali bolesniku je bilo dosta: jednostavno je pokazao vrata visokom posjetitelju.

Sav utučen nadbiskup se udaljio. No, ipak nije izgubio nadu. Medaljicu, koju je nosio sa sobom, pritisne na svoje srce, opetujući uzdh: "O Marijo, bez grijeha začeta..." Jedva je napustio kuću bolesnika, kad je taj postao napadno uzrujan. "Pozovite nadbiskupa, zaklinjem vas, pozovite ga natrag, ali odmah!" zapovjedio je svome sluzi. Bolesnikov sluga poleti niz stubište, izide iz kuće i brzo dostigne nadbiskupa: u ime svoga gospodara ga ponizno zamoli za oproštenje i zaklinje ga da se vrati bolesniku. Jadni, buntovni sin sv. Crkve bio je svladan Božjom milošću, pokajao se za svoj grijeh, pomirio se s Bogom i Crkvom i nedugo zatim umro sa znacima iskrenog pokajanja.

Događala su se brojna čudesna tjelesna ozdravljenja. Još više je bilo izvanrednih, čudesnih duhovnih ozdravljenja koja se pripisuju medaljici. Mnogi su se obraćali, čak i tvrdokorni grješnici, protestanti, Židovi, odmetnici, bezvjeri, masoni, zločinci. Jedan od najdivnijih događaja iz povijesti ove medaljice bila je obraćenje velikog neprijatelja Crkve, Židova Alfonza Ratisbonnea.

Misija Čudotvorne medaljice i dalje se nastavlja kroz povijest preko ukazanja u Lurd, koje se događa smo nekoliko godina poslije proglašenja dogme o Bezgrešnom začeću. To je i bio i glavni uvjet priznavanja tog ukazanja od Crkve jer je lokalni svećenik mislio da je sve to izmišljotina i laž, ali kad mu je Bernardica došla s imenom Gospode koja joj se ukazuje, on povjeruje i Crkva prizna ukazanja. Tu je i Fatima, još jedno ukazanje koje je Crkva priznala. Ne možemo a da ne spomenemo i sv. Maksimilijana Kolbe, koji je 1917. osnovao Vojsku Bezgrešne. To vrijeme jačao je Europom masonske pokret. Upravu ova udruga si je uzela za cilj: nastojanje oko obraćenja grešnika, krivo-

vjerača i otpadnika, a napose masona, kao i oko posvećenja svih, pod zaštitom Blažene Djevice Marije – Bezgrešne. Sredstvo za ostvarivanje tih ciljeva bilo je, moliti jednom dnevno zaziv: „O Marijo, bez grijeha začeta, moli za nas koji se Tebi utječemo i za sve one koji se Tebi ne utječu, a naročito za neprijatelje svete Crkve.“ Te se koristiti svim raspoloživim sredstvima. Posebno sredstvo posredovanja širenja upravo je Čudotvorna medaljica. Sam sv. Maksimilijan Kolbe dao je primjer kako se i daruje svoj život da bi spasio drugoga.

Baštinici smo velikog štovanja Majke Božje, koja je prisutna od smog početka našeg Ređa pa sve do današnjih dana. U opasnostima i u žalostima utjeći se Bezgrešnoj i ona će ti pomoći da sretno stigneš željenom cilju. ■

STO GODINA POSLANJA VOJSKE BEZGREŠNE

INTERVJU SA FRA ZDRAVKOM TUBOM

Tri dana nakon posljednjeg ukazanja Gospe u Fatimi sv. Maksimilijan Marija Kolbe u srcu Crkve, u Rimu 16. listopada 1917. godine sa šestoricom subraće je osnovao MI – „Vojsku Bezgrešne“. Svrha ovog pokreta je vlastito posvećenje i borba za obraćenje Božjih protivnika. Šesnaestog listopada ove godine u svetištu Majke Božje u Molvama održan je Marija fest, područni susret mladih i članova VB sjeverozapadnog dijela Hrvatske i otvorena godina u kojoj slavimo stotu obljetnicu od osnutka Vojske Bezgrešne. Otac Zdravko Tuba nacionalni je asistent MI – „Vojske Bezgrešne“ i u povodu ovoga jubileja razgovarali smo s njime.

1) Zamolio bih vas da se ukratko predstavite?

Ja sam svećenik redovnik, član Hrvatske provincije sv. Jeronima franjevaca konventualaca. Trenutno sam gvardijan samostana sv. Frane u Cresu i od 15. svibnja 2015. godine, kako ste spomenuli, odlukom ministra generala našega Reda imenovan sam asistentom MI – „Vojske Bezgrešne“ u Hrvatskoj.

2) Kako ste vi prepoznali poziv biti radnikom u Gospodnjem vinogradu?

Bog je obdario čovjeka sposobnošću otkrivanja i prepoznavanja njegove prisutnosti u sebi i u drugima. Sam Isus nam govorи: „Ne izabrate vi mene, ja vas izabrao da idete i rod donosite i rod vaš da ostane“. Primajući sve što mi Gospodin daruje, nastojim darivati one koje stavlja na moj životni put kako bi On bio proslavljen. Njegova je volja da sam rođen u srcu Podravine u Molvama. Ondje su nastajali moji

prvi koraci u vjeri i učvršćivali se u susretima s dušobrižnicima župe ocima franjevcima konventualcima. U povezanosti s njima odazvao sam se posluživanju kod oltara s drugim ministrami. Posebno su mi u sjećanju ostale mise zornice tijekom došašća, svibanske i listopadskе pobožnosti Majci Božjoj i molitva krunice. Kao djeca okupljali smo se oko Marijina oltara te skladno molili i pjevali s časnim sestrama milosrdnicama. Zajednička molitva uz prisutnost svećenika, molitva za duhovna zvanja u župi i podrška prijatelja bili su poticaji kojima me Gospodin privlačio k sebi i pripremao za poslanje u svom vinogradu.

3) Možete li nam predstaviti MI - Vojsku Bezgrešne?

„Vojska Bezgrešne“ je zamisao same Bezgrešne, kako jasno i uvjerenog svjedoči o. Maksimiljan Kolbe. On se smatrao samo sredstvom u njezinim rukama. Je li mu išta drugo preostalo osim boriti se uz Nepobjedivu?! I upravo zato „Vojska Bezgrešne!“ Sam je zapisao kako to ostvariti: „Bez odgađanja treba moliti Bezgrešnu za snagu da pobijedimo sve njezine neprijatelje. Sve ono što dolazi od paklenih sila i duha laži. Prije toga potrebno je slomiti samoga sebe. Sve naše zle sklonosti i pogreške... Budi gospodar samoga sebe i dragovoljni rob Bezgrešne!“ Postavio je i načelo ovoga puta: „Nije dovoljno moliti, treba se i boriti!“. Borba je nužna, ali je moguća jedino s molitvom. Molitva je put opskrbljivanja duha i iz nje rastu hrabrost i snaga. Ona je krvotok duhovnog organizma, uvjet zdravlja i snage. Ona je prva potreba plodnog apostolata. Kada je u Maksimiljanu napokon sazrela odluka, jasno ju je izrazio: „Za širi nastup potrebna je organizacija. Treba osnovati pokret, okupiti zanosne duše koje će se boriti za Kraljevstvo Božje uz pomoć i pod zaštitom Bezgrešne. Neprijatelj je organiziran. To je i nama potrebno. Ne bilo kakvu, nužnu je duhovna elita. U obzir dolaze samo hrabri, velikodušni, izgrađeni, oduševljeni.“

Program počinje citatom: „Ona će ti satrti glavu“ i navodom Marijina oficija: „Ti si iskorijenila sve hereze iz svijeta...“ Zatim određuje cilj Udruženja samo jednom rečenicom: „Truditi se oko obraćenja grešnika, heretika, shiz-

matika... posebno masona i sve posvetiti pod zaštitom i posredstvom Bezgrešne Djevice.“ Za to su potrebna dva uvjeta, prvi je: „Posveti samoga sebe Bezgrešnoj tako da joj se stavimo na raspolaganje kao sredstvo u njezinim rukama.“ Drugi je uvjet: „Nositi stalno uza se čudotvornu medaljicu.“ Sredstva je sabrao u dvije točke, prva je: „Svaki dan izmoliti zaziv: O, Marijo, bez grijeha začeta, moli za nas koji se tebi utječemo i za sve one koji ti se ne utječu, a naročito za neprijatelje svete Crkve i za sve koji su tebi preporučeni.“ Drugu je točku sažeo ovako: „Upotrijebiti sva moguća zakonita sredstva, prema mogućnostima svoga poziva, i to zauzeto i razborito. Neizostavno nositi čudotvornu medaljicu.“

Svrha je jasna: Ustrajno raditi na širenju Božje slave pridobivajući za Njega sve ljude uz pomoć Bezgrešne. Pri tome je najprije potrebno posvetiti sebe Bezgrešnoj. Prvi uvjet za pristup u „Vojsku Bezgrešne“ jest vlastita posveta Djevici.

Koji je opseg ovakva djelovanja? Čitav svijet, svi ljudi, sve duše. Posebno molitva i rad za obraćenje neprijatelja Crkve i „drugih Luciferovih sljedbenika“. Bezgranična posveta Bezgrešnoj, apsolutno predanje u njezinu službu, život kršćanskog heroizma, predanje na smrt i do smrti.

4) Geslo je jubileja „Sto godina poslanja“, po vašem mišljenju, kako ga sprovesti u djelu?

Stil života sv. Maksimilijana uči nas prihvatići i usvojiti u vlastitom životu temelj njegova života: molitvu i posvetu Bezgrešnoj, temelj na kojem snovi postaju stvarnost. Iz molitvene dubine uputiti se u misiju i apostolat koji ne poznaje granice, uči u sveobuhvatnost vremena i mjesta, osoba i apostola koji žive istim stilom života. Za to je potrebna formacija, svakodnevno oblikovanje ne samo u dobre redovnike, svećenike, laike, već u osobe koje su spremne na žrtvu proizišlu iz svjesnosti ljubljenosti od Stvoritelja, na darivanje života za spašavanje duša. Kolbeov način života potiče nas da talente koje smo primili od Gospodina živimo i umnažamo po predanju Bezgrešnoj. Ona je temelj strategije apostolata i to organiziranog apostolata. Potrebno je koristiti strukturu organizacija u svijetu kako bismo organizirali „Vojsku Bez-

100 GODINA
MISIJE
1917-2017

Samo ljubav stvara!
sv. MAKSIMILIJAN KOLBE

Nacionalni centar Vojske Bezgrešne

MILITIA IMMACULATAE

grešne”, i postali izvoditelji i ostvaritelji projekata Bezgrešne. Maksimilijan je znao cijeniti talente i darove kojima je Bog obdario druge i povjeravao im je poslanje. Za njega su temelj apostolata: molitva, navještaj Radosne vijesti, čitanje znakova vremena, vrednovanje talenata koje je Gospodin povjerio svakom čovjeku. Zato njegova djela žive i danas jer ih je znao živjeti i prenijeti drugima. Nije samo vjerovao već se znao i darivati. Maksimilijan je učenik mučenika milosrđa. Bio je i ostao protagonist cijelog svijeta. Stoga je naš današnji zadatak prenijeti strategiju sv. Maksimilijana i aktualizirati je u današnjem vremenu. Predati se poslanju vođenju od Boga i Bezgrešne.

5) *Svoj život ste posvetili Mariji, što Ona znači za vas?*

Posveta Mariji se sastoji u prihvaćanju dara! Apostol Ivan prima Mariju u svoju kuću, među svoje stvari, u sav prostor svoga unutarnjeg života, istaknuo je sv. Ivan Pavao II. (RM 45). Ovaj se dar odnosi i na nas danas. Svaki Gospodinov učenik na dan svoga krštenja, zajedno s ostalim Kristovim darovima, prima i poseban dar - Majku. Posvetiti se Mariji, stoga, ne znači „stvoriti“ dar, učiniti nešto. Dar je dar: besplatan, nezaslужen, te ostaje i ako ga mi sami ne primjećujemo. Marija trajno ostvaruje svoje majčinstvo, bez obzira na to bili mi toga svjesni ili ne. Ono što mi možemo učiniti jest s apostolom Ivanom otvoriti vrata kuće svoga srca i prihvativi dar - Majku, baš kao i sve ostale Kristove darove. Prihvativi i primiti Mariju, povesti ju sa sobom u svoj život i zahvalno i svjesno živjeti odnos između Majke i djeteta.

Ne bojmo se uzeti Mariju u svoj život i ne bojmo se iskusiti njezino majčinstvo! Ono nas potiče suobličavati se Kristu sve dok ne postanemo slični njemu u ljubavi – jedinoj Gospodinovoj zapovijedi! U tome se sastoji Marijino duhovno majčinstvo: roditi Isusa u nama i naša posveta Njoj.

6) *U svojem redovničkom životu vršili ste i službu odgojitelja. Što bi ste mogli poručiti mladićima koji razmišljaju o duhovnom pozivu i kako ga pozнати?*

Prvo i s naglaskom: Ne bojte se! „Eto, MI (VB) čini da Marija uđe u sva srca, da se rodi u

svim srcima, kako bi – ušavši u ta srca – mogla savršeno ih zaposjeti, u njima roditi dragog Isusa, Boga, te učiniti da On uzraste sve do savršene dobi. Kakva li lijepa poslanja!...Zar ne? Uzdizanje čovjeka do Bogočovjeka, preko Bogočovjekove majke“ (KS 508). Tko želi biti njezin apostol dobro je došao i vrata su mu samostana uvijek otvorena.

Prisjetimo se Isusovih riječi: „Budite savršeni kao što je savršen vaš nebeski Otac!“ Dakako, savršeni toliko koliko je moguće našoj ljudskoj uvjetovanosti, u suradnji s Božjom milosti. Konkretno, to se ostvaruje na način da Božja volja postaje našom voljom. Zar ljubav nije podvrgavanje volji i želji ljubljenoga? U ovome je sav odgovor. Tako razumljiv i tako jednostavan, priznajem ljudskom snagom teško ostvariv! Nemoguće je to bez trajnog surađivanja s Božjom milosti, bez sredstava koja nam je Gospodin pružio na raspolažanje: molitvu, poniznost, poslušnost, razmišljanje u tišini pred Presvetim, odricanje, žrtvu, blagovanje Tijela Gospodnjeg, sakramentalni život... Istina, ponekad je teško, ali je moguće. Uvijek nam se prisjećati: Ne postoji ni jedan herojski čin što ga ne možemo ostvariti uz pomoć Bezgrešne! Ljubimo Boga njezinim srcem! U tome je sva tajna poziva i odaziva! I tada postaje jasno da nije dovoljno samo biti dobro odgojen. Potrebno je biti otvoren Božjoj ljubavi i spremna na predanje i žrtvu. I za to nam Bog pokazuje način i put i to u liku Bezgrešne, u kojoj možemo prepoznati sebe. Možemo uvidjeti koji je naš poziv. Ono što je uvijek krasilo odnos Marije i Isusa bilo je zajedništvo i ljubav. Bog nas po Mariji poziva upravo na takav odnos. On je evangelizirao po Mariji. Marija je ta u kojoj je utkano Evanelje. Marija je za nositeljicu Riječi bila izabrana iz običnog naroda. Tako je i svatko od nas pozvan prenositi riječ Evandelja. I suvišno je bojati se!

7) I na kraju koju poruku imate za naše čitatele?

Dopustite mi spomenuti još jedan primjer iz života sv. Maksimilijana. „Jedan od braće postavio mu je pitanje: Recite nam, oče, u čemu se sastoji pravi napredak Niepokalanowa? On odgovori: Napredak nije proširenje pogona, povećanje naklade. Nije napredak izgradnja no-

vih zgrada, kupnja najmodernijih strojeva, raskošna oprema izdanja. Nije napredak stjecanje ugleda, priznanja, slave u domovini i u svijetu. Zauzimanje mesta na geografskoj karti, primanje posjeta visokih dostojanstvenika Crkve, vlaste i ustanova koji nam se dive i pjevaju slavopojke. Sve je to, djeco moja, pljeva od koje se ne živi.“ Pravi je napredak ili duhovan ili ga nema. Ako sve to što mi danas radimo, sutra nestane, ako nas vjetar raznese kao lišće u jesen, neće to biti neuspjeh ako ponesemo sa sobom izgrađene duše prožete svetošću, uvijek predane Božjoj volji i volji Bezgrešne. To je trajno cvjetanje, bujanje života i pod prijetnjom progonstva i u vatri trpljenja i u plamenovima kušnje. Sve što mi radimo ide za tim da posvetimo sebe kako bismo – izražavajući dobrotu i svetost, ljubav i snagu – prenijeli iskre Božje dobrote na sve duše. Samo živa vatra svijetli i grije. Od života se prenosi život. Samo ljubav stvara! ■

ISUS VAM JE TO STAVIO U SRCE!

MISAO O POZIVU

Jednog su starog čovjeka pitali: Što ste dobili kad ste se stalno Bogu molili? Čovjek je odgovorio: Ništa...ali da vam kažem što sam izgubio: gnjev, ego, pohlepu, depresiju, nesigurnost i strah od smrti. Ponekad se odgovor na naše molitve ne sastoji od toga da dobivamo, nego da izgubimo, što je na kraju opet dobitak, zar ne?

Kako znati da li me Bog stvarno zove, zašto ja, hoću li dobiti podršku, jesam li pravi za to, hoću li biti sretan, što je to, tko je to, hoću li zadovoljiti, jesam li sposoban suočiti se s izazovom i kako se ponašati u današnjem društvu? Rekao bih da su to ključna pitanja koja si i ja sam danas postavljajući o Bogu u svom životu...Božji poziv...imaju li svi taj famozni poziv ili samo odabrani? Često me pitaju: Kako si dobio poziv ili kako znaš da te Bog zove? Vjerujem da Bog zove svakoga od nas, da, svi smo pozvani...znači li to da svi trebamo biti svećenici, redovnici ili časne sestre...ne! Bog nas jednostavno zove da uđe u naš život, On kuca da mu otvorimo i dozvolimo da nas vodi kroz život. Kad sam rekao da Bog sve zove, želim reći da svaki od nas ima poziv, poziv da živi s Kristom. Od trenutka kad je Bog nad nama rekao neka bude, kad smo rođeni, mi smo dobili poziv i On ima plan za svakoga od nas, da li je to biti svećenik, časna sestra, otac, majka, psiholog, doktor, komercijalist ili nešto drugo, na nama je da otkrijemo, naravno slušajući njegov glas.

Naravno, sad se nameće pitanje kako saznati što je naš poziv, da nas to Bog vodi...? Da li je uopće moguće odgovoriti na sva ta silna pitanja i biti sto posto siguran da smo dobro izabrali tj. da idemo u pravom smjeru? Dugo sam razmišljao o tim stvarima, i danas razmišjam i vjerujem da je moguće naći odgovor! Kako? U molitvi, s Bogom, jer je on taj koji nas sve poziva na nešto i najbolji način da otkrijemo što da pričamo s njim tj. molimo. Važno je pustiti Boga u svoje srce, doći u tišinu, dopustiti Isusu

da priča malo glasnije, jer ako to ne učinimo, ostat će samo špat koji je teško slijediti.

Molitve mogu biti u različitim oblicima; krunica, misa, razne pobožnosti, meditacije, klanjanja... Osobno mi se najviše sviđa razgovor, jer vjerujem da je Bog živ i da je sa mnom, da me sluša. Dobra djela su također način da se približimo Bogu, da ga stavimo na prvo mjesto čineći dobro svojim bližnjima. Bitno je poznavati svoje kvalitete, slabosti i strahove, poznavati samoga sebe i osjećati se udobno u vlastitoj koži, izgraditi samopoštovanje, da si vrijedan i jedinstven, da te Bog voli i želi da budeš sretan, da se ostvariš u životu. Nameću se razna pitanja; novca, sreće, samoće,...to su strahovi i oni su prirodni i dolaze svakome od nas i u procesu odluke svi se susrećemo sa sličnim stvarima, ali ako je od Boga, ako od njega nešto dolazi, prepoznat ćeš da je to veće od tih strahova. Kao na primjer strah od toga da ne pogriješimo, tj. hoćemo li na kraju dana ili na kraju života biti sretni i osjećati se ispunjeni odlukom koju smo donijeli? Ne možemo dopustiti strahovima da upravljuju našim životima. Crkva nam nudi pomoć da otkrijemo što je naš poziv; kroz duhovne razgovore, ispovijedi, podrške bližnjih da vidimo da li je to stvarno za nas ili nije.

Biti otac, majka, svećenik ili časna sestra nije lako i zahtijeva dosta napora i svladavanja svakidašnjih prepreka, ali je nešto na što smo pozvani činiti. To si neprestano trebamo osjećivati, ne samo da duhovno rastemo, već da potvrđimo svoj odgovor Isusu. Da li i dalje govorиш DA Isusu svojim životom? Ako me Bog zove u svećenstvo, onda će to biti najispravniji način života koji bih mogao živjeti, ne da ostale stvari ne mogu biti ili raditi, nego smatram da je to najispunjenviji način kojim bih mogao živjeti. Postoje razni problemi koji nas muče i s kojima nekad ne možemo izići na kraj, mudro je potražiti neko duhovno vodstvo, razgovor, podršku koja će svakako pomoći. Činiti promjene je teško, ali Božja ljubav i milost, njegova sna-

ga, mogu promijeniti bilo što, jer njemu ništa nije ne moguće. Reći Bogu DA puno je više od lijepih haljina na krštenju ili vjenčanju, to je također DA teškim situacijama, kad nas uhvate krize, teški trenuci, sumnje, kad nam ne ide, kad smo razočarani, tužni, kad imamo osjećaj da su nas svi napustili i da se sami borimo sa životom. Isus je ozbiljan kad govorи o kušnjiama i govorи na veoma jasan i jednostavan način, da će doći iskušenja koja bi mogla ugroziti naš poziv. Javit će se želja da uzmemu onaj stari svijet koji smo ostavili radi nečega i da radimo kako mi želimo. Taj stari svijet uvijek će se pojavljivati kao prilika, no to je laž, zato što nam taj „stari svijet“ nije mogao ispuniti sva naša očekivanja i zato smo ga se jednostavno odrekli radi nečega drugog.

Dosta ljudi mi postavlja pitanja u vezi s celibatom i proveo sam dosta vremena sam u razgovoru o toj temi koja se često gleda na negativan način, kao jedan NE, kao zabrana. Svi smo pozvani ljubiti Boga i jedni druge, no svećenici na jedan drugačiji, bliži način, voleći Crkvu, svoju zaručnicu, a to nije fizički ni seksualni čin. Gledati na celibat kao zabranu jako je ograničen i pogrešan način gledanja, zapravo to je jedan golemi DA! Na primjer; budući da neću imati ženu i troje djece, koji bi bili moja glavna okupacija u životu, ta energija i strast mora ići nekamo. Tako smo stvoreni, čovjek je stvoren da bude s nekim, za nekoga, da ne budemo sami. Celibat nije zatvaranje, već otvaranje prema drugima, prema Crkvi kojoj smo na raspolaganju.

Kako se nositi s agresivnošću koja je prisutna prema Crkvi? Možda ste se zapitali kako je živjeti, odnosno suradivati s ovim svijetom koji te kritizira i osuđuje? Kako se nositi s neprijateljstvom prema Crkvi? Društvo u kojem živimo je veoma sekularno, neki put i agresivno sekularno, no treba imati na pameti da je i Isus došao na ovaj svijet i da je bio osuđen i progoljen, a na kraju i ubijen od svijeta koji ga je prezirao i odbacio. Imamo odgovornost da ljudima govorimo istinu i kao otac ponekad moramo reći ne. Neki životni stilovi, neke stvari koje činimo protive se Isusu Kristu, tome kako nas je on učio, ali to nije lako jer se radi o ljudima, osobama, a Isus ih je uvijek mogao dotaći, prodrigli u njih. Često možemo čuti kako je Crkva

preradikalna, da previše očekuje, ali što prvo opazimo kad uđemo u crkvu? Raspelo! Čovjek je umro na križu, to je radikalno! Ne moramo prikazivati samo idealne slike svećenstva, treba biti iskren o životu.

Kad bi svijet video radost i sreću koju svećenik ima u svome srcu, bio bi ljubomoran i želio bi dio te sreće, jer kad voliš nešto i vjeruješ u to i znaš da je to ispravno i istinito, osjećaš slobodu da budeš iskren oko toga. Papa Franjo je jednom retorički postavio pitanje: „Što treba napraviti netko tko želi postati svećenik? Gdje se vide ulazi za svećenstvo? Ne vide se! To je jedna stvar koju Bog započinje. Bog zove, zove svakoga tko želi postati svećenik i možda su ovdje neki mladi koji osjećaju poziv u svome srcu, želju da postanu svećenici, da služe drugima u stvarima koje dolaze od Boga. Želja da daruju čitav svoj život; da poučavaju, krste, praštaju, slave svetu misu, brinu se za bolesne i tako cijeli život, ako je to ono što osjećate, Isus je taj koji vam je to stavio u srce! Njegujte taj poziv i molite da naraste i donese plodove cijeloj Crkvi!“

Nalazimo se u svijetu koji proganja, agresivno nameće svoje stavove i izazove, kušnje, gleda koliko smo snažni boriti se za svoje stave. Nemojmo pokleknuti, slijedimo svoje srce, razgovarajmo s Bogom i postupno će nam postati jasno što nam je činiti i vjerujte mi, isplatiće se, možda ne danas, sutra...ni za dva tjedna, ali u jednom periodu našega života postat će smo sretni i ponosni svojom odlukom kakva god ona bila; otac, svećenik, majka ili časna sestra..., a nagrada, ona će nas čekati!

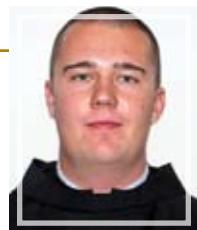
Neka nas Bog prati i blagoslov!

PIŠE: FRA MATEJ MILIĆ

MJUZIKL “ŽIVOT ZA ŽIVOT” U KONTINUIRANOJ IZVEDBI

SV. MAKSIMILIJAN NA KAZALIŠNIM DASKAMA

Mjuzikl Život za život izvodi se u kontinuitetu više od tri godine. Autor mjuzikla je poznati talijanski skladatelj duhovnih pjesama i mjuzikala Daniele Ricci, a organizator Hrvatska provincija sv. Jeronima franjevaca konventualaca i ansambl Kolbe. Prvo predstavljanje mjuzikla izvedeno je 26. veljače 2013. godine u Dvorani sv. Franje na zagrebačkom Svetom Duhu, te je ostvaren broj od više od 40 izvedbi u Zagrebu ali i diljem zemlje a najuspjelije na Međunarodnom katoličkom festivalu filma i multi-medije.

U vrijeme kada suosjećanje, bezuvjetna ljubav, žrtva i svetost nisu popularni pojmovi, na kazališnoj sceni pojavljuje se mjuzikl Život za život koji nam promiče upravo te vrijednosti. Duhovni rock mjuzikl Život za život, nadahnut

je životom sv. Maksimilijana Kolbe, poljskog redovnika, koji je u paklu Auschwitza darovao svoj život za drugoga. Mjuzikl je posvećen svima žrtvama totalitarnih režima, a nastao je povodom 30. obljetnice proglašenja svetim ovoga jedinstvenoga redovnika.

Sv. Maksimilijan Kolbe, junacički brat franjevac konventualac, u koncentracijskom logoru Auschwitzu ponudio je vlastiti život kako bi spasio život oca obitelji Franje Gajowniczeka, osuđenog na smrt glađu. Kolbe je u Gospu vidoj uzor kadar potresti savjesti i omogućiti kršćanstvu ponovno uzimanje daha. 16. listopada 1917. u Rimu utemeljio je Vojsku Bezgrešne kao sredstvo širenja i življjenja pobožnosti prema Majci Kristovoj koje je i danas vrlo i živo napredno sredstvo. U životu sv. Maksimilijana Kolbea posebno mjesto zauzimala je Blažena Djevica Marija – Bezgrešna. Mjuzikl se razvija

kao sve prisniji i tješniji razgovor između Maksimilijana i Bezgrešne. U tom susretu Bezgrešna savjetuje, prosvjetljuje, ulijeva hrabrost, vodi Maksimilijana.

I to od prvoga prizora, u kojem Maksimilijan, srčan dječak, želi vojevati za nju. Ondje prvi put Bezgrešna prepoznaće njegovu težinu i pročišćuje je, usmjeruje, ispravlja, riječima: Ne ćeš me vojevati oružjem koje ubija neprijatelje, jer, i neprijatelji su moja djeca, Vojevat ćeš kako te ja uputim, i činit ćeš to kako bi ih spasio!“

Rock-mjuzikl Život za život je ispričani događaj sebedarja jednog čovjeka, redovnika i svećenika za Boga i njegovu Crkvu u služenju braći i svim ljudima. Apostolat, ali osobito euharistijsko predanje koje je Bog po Kolbeu otvorio u logoru smrti ostavilo je traga i učinilo plodnom zemlju natopljenu krvlju mučenika 20. stoljeća. Ta Bog je po rukama Bezgrešne preko Kolbea spasio njegovu čast, čast tog kravavog vijeka.

Cilj i oslonac našega puta spasenja su Krist, Gospodin Bog, Presveto Trostvo – kojega Bezgrešna ima uzvišenu povlasticu biti „vratima. Sam Maksimilijan iznosi kako ona sama po sebi, kao stvorene, ne bi bila ništa: njezina is-

tinska veličina leži u tome što je posrednica između duša i Jed(i)noga Gospodina Boga, kojega valja ljubiti svim srcem, dušom i snagom taj božanski izum što ga predstavlja Bezgrešna, koja nam posreduje spasenje i pomaže nam oko njega. Usvajajući ovo ispravno gledište, prikazana je istinska veličina Bezgrešne te je iskazana dostojna čast Presvetome Trojstvu. Da se trud cijele postave mjuzikla isplatio, potvrđio je vidljivo ganut producent mjuzikla fra Ivan Bradarić: „Gromoglasan pljesak publike zaista je nagrada svima onima koji su se silno trudili oko ovog projekta“.

PIŠE: FRA MARKO PARAT

ČILE

MOJE MISIJSKO ISKUSTVO

Čile je država u Južnoj Americi, smještena na jugu kontinenta uzduž pacifičke obale. Čile je dug više od 4600 kilometara u smjeru sjever – jug. Na sjeveru graniči s Peruom, na sjeveroistoku s Bolivijom te na istoku s Argentinom. Južni Čile bogat je šumama, pašnjacima, vulkanima, jezerima dok na sjeveru dominira pustinja Atacama.

Atacama je najsuša pustinja na svijetu, u nekim njenim krajevima kiša nije pala najmanje 400 godina.

IZ MOJEGA DNEVNIKA

Došao je i taj dugo očekivani ponedjeljak, 25. listopada o.g. Toga dana sam se uputio avionom iz Trsta preko Rima prema konačnom

odredištu Čileu, tj. prema glavnom gradu koji se zove Santiago de Chile. Nakon četrnaest sati leta napokon sam stigao. Na aerodromu me dočekao fra Maurizio, provincijski delegat franjevaca konventualaca u Čileu.

U Santiagu sam se zadržao nekoliko dana te sam uspio posjetiti neke od znamenitosti kao što su: crkva svetoga Franje, najstarija crkva u Čileu još iz kolonijalnog doba; poslovni centar Costanera čiji toranj seže 300 metara; Cerro Santa Lucía koji je jedan od brežuljaka u Santiagu s povijesnom utvrdom s koje se pruža prekrasan pogled na panoramu grada. zgrada Parlamenta itd. Posjetio sam i tržnicu s čileanskim tradicionalnim predmetima te Park prirode Quebrada Macul u blizini Santiaga.

COPIAPÓ

Nakon nekoliko dana u Santiagu došlo je vrijeme za odlazak u Copiapó, koji će biti moja stalna baza. Copiapó je glavni grad regije Atacama. U njemu živi oko 200 tisuća stanovnika. Glavno zanimanje kojim se ljudi bave je vinogradarstvo, uzgajanje raznog povrća te rudarstvo jer je područje jako bogato rudnicima. Jedna od povijesnih zanimljivosti grada je da se tu čuva prva lokomotiva ikad napravljena u Čileu. Naime, prva je željeznička pruga u Čileu napravljena upravo ovdje i povezivala je Copiapó s Calderom, gradom udaljenim oko 80 kilometara koji se nalazi na obali Tihoga oceana.

U Copiapóu žive i rade četri naša fratra iz Talijanske provincije sv. Antuna; trojica su svećenici, a jedan je časni brat. Imamo jednu župu i 9 filijala, tj. kapelica. Najdalja kapelica je 25 kilometara od samostana i nalazi se u mjestu San Pedro.

Ja se tu nalazim već mjesec dana. Trenutno pohađam sate španjolskoga jezika, koje mi drži profesorica u mirovini. Uz školu koju imam dva puta tjedno, aktivno sudjelujem svake slobote na katehezi za mlade u jednoj od naših kapelica. Također obilazim i ostale naše kapelice da bih što bolje upoznao svakodnevnicu ljudi koji ovdje žive. Kada steknem potrebitno znanje španjolskog počet ću s malo ozbiljnijim pastoralom. Trebao bih, naime, ići u dom za nezbri-nutu djecu, starački dom te, meni najzanimljivije i najprivlačnije od svega, u zatvor.

U Copiapóu jako su primjetne razlike između bogatih i siromašnih. Ponegdje ih dijeli samo cesta. S jedne strane moderne kuće s velikom okućnicom, bazenom... S druge, pak, strane ceste barake sklepane od drva, lima i blata

koje se jedva drže. Najsramašniji je dio u kojem većinom žive doseljenici iz Bolivije, Kolumbije i Perua. Većinom su to obitelji s puno djece u kojima, u najboljem slučaju, radi samo otac i to na poslovima koje domaći stanovnici izbjegavaju (npr. građevinski radnici, smetlari, berači u poljima...).

Moje osobno iskustvo kroz ovih mjesec dana u Čileu je jako pozitivno, ljudi su jako srdaćni i nasmijani. Uvijek su spremni pomoći, pogotovo kada vide da si stranac.

Bratski pozdrav u Kristu iz Cooiapóa!
Paz i byen!

PIŠE: FRA ZVONIMIR PERVAN

«HIC TUUS ORDO VIGET FRATRUM FRANCISCE MINORUM - HIC PRIMOGENITOS CLAUDIS ALISQUE TUOS»

«OVDJE, FRANJO, BORAVI TVOJ RED MALE BRAĆE -
OVDJE SKUPLJAŠ I HRANIŠ SVOJE PRVORODENCE».

Ovaj natpis uklesan u kamen iznad nekoć glavnih ulaznih samostanskih vrata i danas otima od zaborava bogatu povijest samostana sv. Frane u Splitu, ali i franjevaštva na našim prostorima uopće, te nas potiče na proučavanje vrlo žive prošlosti ali i svjedočku franjevačku prisutnost danas.

POČECI

Naime, za splitski samostan sv. Frane na Obali, uz nekolicinu drugih starih franjevač-

kih samostana duž jadranske obale, predaja drži da ih je osnovao sv. Franjo Asiški za vrijeme svojega neplaniranog boravka na dalmatinskoj obali, o čemu govore neki franjevački izvori. Je li doista tako teško je utvrditi sa sigurnošću, ali je lijepo vjerovati. Kako god, sa sigurnošću znamo da se radi o iznimno dugoj i bogatoj franjevačkoj prisutnosti u ovome jednom od najstarijih franjevačkih samostana u Hrvatskoj. Naime, crkva sv. Frane je prvotno bila posvećena sv. Feliciju – mučeniku iz Diklicijanova vremena – čije se tijelo i danas čuva u crkvi te mu se slavi spomen 18. svibnja. Toma

Arhiđakon svjedoči kako je splitski nadbiskup Ivan sredinom 11. stoljeća dao obnoviti tu crkvu, čiji počeci gradnje sežu u 5./6. stoljeće. U 13. stoljeću crkvu su dobili prvi splitski fratre uz crkvu sagradili samostan. Pouzdano se zna kako se samostan tijekom godina postupno gradio i nadograđivao. Važno je istaknuti kako prvi pisani podaci o franjevačkoj prisutnosti u Splitu sežu u 1229., kada se spominju „dva mala brata“, te 1237., kada ih spominje Toma Arhiđakon. Evidentno je kako se stranice franjevačke povijesti u Splitu počinju pisati gotovo već od početka samoga franjevačkog pokreta i kako su najuže vezane uz povijest ove naše crkve i samostana. To je bio razlog da je misna procesija povodom obilježavanja 800. obljetnice dolaska sv. Franje na hrvatsko tlo započela i krenula upravo iz samostana sv. Frane.

BURNA VREMENA

Početak 17. stoljeća bio je tragičan za Split. Naime, širila se opasna pošast kuge, koja je pooharala cijeli grad, pa tako i samostan tj. fratre i samostansku pokretnu imovinu. Provincijski dokumenti govore o smrti fratara splitskog samostana uslijed pružanja pomoći zaraženima od kuge. Tada su ujedno uništeni brojni dokumenti koji bi nam danas uvelike obogatili povjesnu rekonstrukciju crkve, samostana i franjevačke prisutnosti u njima. U to vrijeme se naime vjerovalo kako se kuga širi i preko knjiga, što je bio razlog uništenja velikog dijela knjižnog fonda tj. brojnih vrijednih knjiga i dokumenata. Velik dio samostanskih zidina je za kandijskih ratova, sredinom 17. stoljeća, bio porušen od strane vojnih vlasti, a od toga građevnog materijala su građene obrambene kule protiv Turaka. U istu svrhu trebala je biti srušena i crkva, što nije učinjeno na zahtjev puka. Kasnije je sagrađena nova samostanska zgrada, da bi krajem 19. i početkom 20. stoljeća ponovno bio srušen i na zahtjev grada sagrađen ovakav samostan kakav je danas. Od srednjovjekovnog samostana do danas preostao je ranogotički klaustar iz 14. stoljeća, iako radikalno izmijenjen, s nekoliko originalnih kapitela i stupova, dok su drugi replike izvornih.

SJEDIŠTE PROVINCije I BORAVIŠTE ZA KLERIKE

Splitski samostan sv. Frane je, naime, kako navode bolji poznavatelji povijesti, bio i prvo sjedište provincijala tadašnje franjevačke provincije koja se nazivala Provincia Sclavoniae, o čemu svjedoče pisma adresirana na provincijala u Splitu. Kao sjedište provincije imao je važnu ulogu jer su iz tog središta kretali prvi franjevački misijski pohodi prema unutrašnjosti – u Bosnu. Stoga je taj samostan imao veliki značaj na općecrkvenoj razini, s koje su dolazila očekivanja o potrebi evangelizacije i susbjajanja hereza koje su se upravo u to vrijeme pojavile na našim prostorima. Crkva je uočila značaj franjevaca u tom kontekstu, te stoga odaje priznanje franjevcima imenujući neke čak i na čelo splitske nadbiskupije. Osim toga važnog značenja, za nas sadašnje klerike je zanimljivo kako su se u tom samostanu odgajali mladi redovnici – klerici. Poznato je naime kako samostan sv. Frane slovi kao odgojna ustanova – rasakište klerika – već u 14. stoljeću, a i kasnije, o čemu svjedoče brojni dokumenti. I krajem 19. i sredinom 20. stoljeća tu su bili smješteni klerici Provincije sv. Jeronima, dok su pohađali predavanja u biskupijskoj bogosloviji u Splitu. Tačno zapažamo da je ovaj samostan imao i izuzetno izraženu važnu upravno-odgojnju dimenziju, koja se očitovala kroz evangelizacijsko-misijsko-ekumensko djelovanje njegovih fratara.

UMJETNIČKO-KULTURNI ZNAČAJ

Još bismo mogli posvetiti mnogo prostora u opisivanju iznimne važnosti samostana i na umjetničko kulturnoj razini, ističući još uvijek nedovoljno proučenu knjižnicu koja, unatoč tomu što se u vremenu haranja kuge spalilo mnogo materijala, ipak čuva pravo bogatstvo – od čega osobito valja istaknuti njezin muzikološki fond. S tim u svezi ne smijemo izostaviti ime rođenog Šibenčanina, ali dugogodišnjeg gvardijana splitskog samostana i kapelnika splitske prvostolnice fra Ivana Marka Lukačića – kojega slobodno možemo ubrojiti u krug najizvrsnijih glazbenika i koji čini poveznicu između drevnih naših samostana u Splitu i Šibeniku.

PANTEON

Zanimljivo je znati kako crkvu i samostanski klaustar mnogi smatraju i nazivaju *Splitskim panteonom* ili *Malim panteonom hrvatskog naroda* jer čuvaju zemne ostatke poznatih imena hrvatske povijesti: Toma Arhiđakon, splitski kroničar, Marko Marulić, hrvatski književnik, Jeronim Kavanjin, autor najduljega hrvatskog epa, spomenuti fra Ivan M. Lukačić, jedan od prvih hrvatskih skladatelja, a u klaustru samostana svoje posljednje počivalište našao je i dr. Ante Trumbić, poznati hrvatski političar. Upravo nedaleko od njegova groba nalazi se vrlo stari kameni reljef sv. Franje sa simboličnim natpisom koji стоји u naslovu ovoga članka.

NA KRAJU...

Eto Splitе moј – cite Mediterana – zasigurno nema prolaznika tvojom rivom koji nije prošao kroz ovu jednostavnu, ali dičnu crkvu i samostan iz kojih već stoljećima odjekuje rajska pisma puka tvog. I kažemo li za tebe da si cvit Mediterana, usudimo se reći za tvog sv. Franu da je cvit naše franjevačke provincije, koji za-

jedno sa drugim bratskim samostanima tvoři prekrasan buket koji već stoljećima živi i uljepšava naš Red i Domovinu. Želimo mu radosnu sadašnjost i svjetlu budućnost, da ostane neuveli cvit. Možda još ljepše našu želju izriče i uz drevne riječi iz naslova stoji blagoslovna psalmistova molitva, koju navodimo želeći istaknuti teološko-duhovni smisao i značaj, riskirajući duhovito shvaćanje psalmskih riječi: „Vidio djecu svojih sinova, mir nad Izraelem!“ ■

PRVIH DESET BROJEVA

POVIJESNI PREGLED

„Snaga pisane riječi ima veliku moć i ona je u stanju usmjeriti, ako je dobra, čovjeka na njegov životni put.“

(o. Celestin Tomić)

Uuvodno riječi prvoga broja časopisa tadašnji odgojitelj fra Ivan Bradarić piše: „Ove se godine [2007.] rodila ideja da se izradi jedan jedinstven časopis koji će ujediniti sve odgajanike Provincije sv. Jeronima franjevaca konventualaca te će se oni po tom časopisu predstaviti svijetu. I bi tako. Uz malo dobre volje, pokoju minutu otkinutu od nečega drugoga, te uz bistru glavu i zenu mudrovanja, rodi se Vox minorum.“

Ove godine članovi naših odgajnih ustanova ovim novim brojem svojega časopisa Vox minorum žele obilježiti svojih posljednjih, zapravo prvih deset godina zajedničke izdavačke suradnje. (O povijesti časopisa odgajnih ustanova i razlozima nastanka jednoga zajedničkog glasila možete pročitati u prvome broju u uvodnoj riječi fra Ivana Bradarića.) Skromna je to i jednostavna obljetnica, koje se ipak želimo prisjetiti i podsjetiti kako se sve može „kad se male ruke slože“.

LISTAJUĆI VOX

Prvi broj izašao je u prosincu 2007. godine uz veliku radost svih odgajnih ustanova, cijele Provincije i svih onih koji svojim molitvama prate naše odgajanike. Zanimljiva je upravo naslovica toga prvog broja koja nas želi podsjetiti *tko smo i što smo*, zapravo *koji su naši korijeni* i kako tu pripadnost Kristu i Franji možemo svjedočiti svijetu i društvu u kojem živimo. Tematika broja pokušala se odraziti na samoj naslovnici časopisa. Naime, vraćajući se na izvore (I.), postajemo svjesni činjenice i

potrebe molitve, napose zajedničke, kao mjeseca susreta i razgovora s Bogom (III.) od kojega dobivamo snagu potrebnu za rast „u dobi, mudrosti i milosti pred Bogom i ljudima“ (Lk 2,52). Tako dolazimo do đakonskoga ređenja (IV.) u kojem Crkva moli da u kandidatima obiluje „svaka vrsta kreposti: iskrena ljubav, zauzimanje za bolesne i siromahe, skromnost u upravljanju, potpuna neporočnost obdržavanja duhovne stege“ (Rimski pontifikal, Posvetna molitva u obredu đakonskoga ređenja) ne bismo li se prisjetili da najbolje svjedočimo svojim vlastitim primjerom i svojom radošću ljepotu življenja obećanoga (V.). Potaknuti Godinom vjere želimo da naš rad urodi plodom (VI.) dok se želimo prisjetiti vlastitoga posvećenja Bogu (VII., VIII.) naslijedujući Krista koji je, u djevičanstvu i siromaštvu po poslušnosti sve do

smrti na križu otkupio i posvetio ljude (*Perfectae caritatis I,2*). Živeći Izvanredan jubilej milosrđa željeli smo podsjetiti na milosrđe u životu sv. Franje ostvareno na poseban način u crkvi Marije od Andela.

Raznolike naslovnice najvidljiviji su dio unutarnjega sadržaja. Na samome početku ili svršetku časopisa redovito se nalaze događaji od velike važnosti za cijelu Provinciju (zavjeti i ređenja, novi kandidati itd.) te pregled cijele godine sadržan u godišnjoj kronici. Časopisu se, uglavnom, pokušalo dati *temu* broja koja je bila potaknuta razdobljima i zbiranjima u svijetu, u Crkvi i Domovini. Intervjuima se željelo upoznati našu stariju braću koja su obilježila visoku obljetnicu svojega redovničkog i svećeničkog života, a sažetcima diplomskih rada upoznati i znanstveni rad najmlađih članova naše Provincije. Topli eseji, pjesme i ozbiljna razmišljanja neizostavan su dio su svakoga broja ovoga časopisa u kojima naši odgajanici iznose svoje ideje i razvijaju svoju kreativnost. U pisanju što boljih uradaka pomagali su odgojitelji koji su istovremeno glavni i odgovorni urednici, lekturu su obavljali profesori hrvatskoga jezika, a grafičko uređenje bilo je povjerenio izdavačkoj kući *Veritas*.

GLAS MLADE SADAŠNJOSTI I ODGOVORNOST PREMA BUDUĆNOSTI

Vox minorum doista želi biti glas najmlađih na putu njihova rasta u Gospodinu kojim žele pokazati da Bog i danas progovara otvorenim srcima, da posvećeni život i danas ima što reći svijetu u kojemu živimo. No, hoće li imati tko reći?

Zadatak ovoga glasnika je višestruk. Osim što ima upoznati javnost s događajima u našim odgojnim ustanovama, još veća zadaća mu je potaknuti na razmišljanje upravo o odgovoru na poziv koji Bog upućuje. Svjesni društva i vremena u kojemu živimo, svjesni nestalnosti današnjega čovjeka, trebamo si postaviti pitanje koliko mladima općenito pomažemo otkriti ljepotu Božjeg poziva i koliko ju približavamo i svjedočimo svojim osobnim primjerom. Ovdje izlazimo iz institucije (službenog) promicatelja duhovnih zvanja i prelazimo na osobnu razinu. Ovdje sami svjesno ili nesvesno postajemo glas. Je li naš glas (svjedočanstvo, primjer...) izgubio svoju jačinu? Benedikt XVI. u poruci za *Dan molitve za duhovna zvanja* 2011. godine piše: „Sposobnost njegovati zvanja je karakteristični znak vitalnosti neke mjesne Crkve.“ Koliko nam je doista stalo do zvanja i koliko ih njegujemo? Koliko očituјemo ljepotu osobnoga susreta s Kristom? „Susret s Kristom temeljno je iskustvo za svakog kršćanina, posredovano vjerom, kao neizostavnim sastojkom. Ne možemo tu činjenicu uzeti zdravo za gotovo, samo zato što smo redovnici! Naša odluka za Krista mora se temeljiti na konkretnom iskustvu susreta s njime, kojim se ona ujedno hrani i podupire. Takav se temeljni susret ne može nadoknaditi bilo čime drugim. Svatko je od nas pozvan susresti Gospodina na putovima vlastita života, prepoznati ga kao putnika i preobraziti u suputnika. Samo nakon istinskoga susreta s Kristom Isusom, naše poslanje postaje vjerodostojno i uvjerljivo, budući da ne možemo navještati nešto što i sami nismo primili i prihvatali.“ (Pismo generalnoga ministra *Formacija srca*)

O takvom susretu žele na pisati i naši odgajanici. Žele prenijeti nešto što je njih oduševilo, nešto što ih je potaknulo na razmišljanje o odgovoru Bogu, nešto što je njima pomoglo u ljudskom i vjerničkom životu. Možda smo pre-malo osjetljivi na njihova traženja! Možda ih ne znamo saslušati! Možda ih na njihovu putu nerijetko obeshrabrujemo svojom osrednjošću i plitkošću. U mladim dušama gori vatra koju, istina, valja obuzdavati, ali nikada je ugасiti. Ono što je dobro valja poboljšavati, poticati i usmjeravati, ponekad i ispraviti. Prema tome, gledajući broj onih koji su u deset godina pisali i broj onih koji su izrekli svoje konačno „da“ Gospodinu pomalo nas obuzima strah i nevjera. Ipak, ne dopustimo se obeshrabriti brojem, već se potrudimo da svojim primjerom

pokažemo ljepotu zajedničkoga života, da po nama Bog djeluje u životima onih koji su povjereni našoj duhovnoj brizi. „Samo na duhovno dobro obrađenom zemljištu cvjetaju svećenička i redovnička zvanja.“ (Benedikt XVI.) Učinimo da naše župne i samostanske zajednice postanu plodno tlo nicanja ovih duhovnih zvanja koja ćemo zalijevati svojom molitvom i potporom!

„Mediji mogu potpomoći komunikaciju kad omogućuju ljudima razgovor i dijeljenje iskustava, ostati u kontaktu s prijateljima koji su daleko, zahvaliti drugima ili tražiti oproštenje, otvoriti vrata za nove susrete.“ Na tragu ovih riječi pape Franje smatram da je *Vox minorum* u ovih deset posljednjih brojeva izvršio svoju ulogu, a sada je na svima nama odgovornost za one koji će jednoga dana pisati o svojem iskustvu. Neka nam i ovaj broj *Vox minoruma* bude na radost! ■

U 10 BROJAVA

- **492** stranice
- **48** suradnika
- **12** diplomskih radova
- **13** đakonskih/prezbiterskih ređenja
- **6** urednika

CENTAR ZA PROMICANJE DUHOVNIH ZVANJA HRVATSKE PROVINCIJE SV. JERONIMA FRANJEVACA KONVENTUALACA

Kalendar za 2017. godinu

4.-6. siječnja: DUHOVNE VJEŽBE ZA MINISTRANTE 7. I 8. RAZREDA U ZAGREBU

Kontakt: voditelj ministranata u župi i samostanu franjevaca konventualaca i fra Josip Petonjić; email: josip.petonjic@gmail.com

22. travnja: PROVINCIALSKI SUSRET MINISTRANATA U NOVOM SELU - VINKOVCI

Kontakt: voditelj ministranata u župi i samostanu franjevaca konventualaca

12.-14. svibnja: DANI OTVORENIH VRATA KLERIKATA U ZAGREBU

Kontakt: fra Nikola Šantek; email: franikolas@gmail.com

27. svibnja: HOD SV. ANTUNA: CAMPOSAMPIERO – PADOVA

Kontakt: Veritas – Glasnik sv. Antuna Padovanskoga, email: veritas@veritas.hr; tel: 01/3777-125

7.-14. kolovoza: FRANJEVAČKE DUHOVNE VJEŽBE NA CRESU

Kontakt: fra Sjepan Brčina; email: stjepan.brcina@gmail.com

MOLITVA ZA ZVANJA

GOSPODINE ISUSE KRISTE, VELIKI I VJEĆNI SVEĆENIČE!
ŽALOSNO JE TVOJE SRCE KADA VIDIŠ OVCE BEZ PASTIRA.
ZATO U TVOJE IME I PO TEBI MOLIMO NEBESKOG OCA
DA POŠALJE RADNIKE U SVOJU ŽETVU.

ISUSE, LJUBITELJU ČISTOĆE, UČINI DA KRŠĆANSKI RODITELJI
ODGAJAJU svoju djecu u duhu požrtvovnosti i da
velikodušno daruju u tvoju službu one koje ti pozoveš.

UČITELJU APOSTOLA, ODABERI I PRIVUCI između naše drage
mladeži one koji će nam prikazivati žrtvu svete mise,
djeli svete sakramente, moliti i žrtvovati se za nas.

DOBRI PASTIRU, ČUVAJ IH od vanjskih i unutarnjih pogibelji
i daj im ustrajnost u svetom zvanju, da postanu i budu
svećenici po tvojem presvetom srcu.

NEKA PUNI VJERE i ljubavi prema tebi i tvojoj svetoj crkvi
nešobično posvete sve svoje snage za
održavanje i širenje tvojega kraljevstva
u neumrlim dušama.

MAJKO MARIJO, ČUVAJ NAŠA SJEMENIŠTA
da iz njih izade
mnogo svetih svećenika koji će našem narodu
sačuvati najveće blago svete vjere. AMEN.

